

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

ATILLA TAŞ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2016/30220)

Karar Tarihi: 29/5/2019

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Kadir ÖZKAYA
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Raportör Yrd. : Yusuf Enes KAYA
Başvurucu : Atilla TAŞ
Vekili : Av. Ali Deniz CEYLAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, tutuklama tedbirlerinin hukuki olmaması, tutukluluğun makul süreyi aşması ve soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; gazetecilik faaliyeti ve ifade özgürlüğü kapsamındaki eylemlerin tutuklamaya konu edilmesi nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular 26/10/2016, 29/11/2016 ve 23/5/2017 tarihlerinde yapılmıştır.
3. Başvurular, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Konu yönünden hukuki irtibat nedeniyle 2016/54368, 2017/24546 numaralı bireysel başvuru dosyalarının 2016/30220 numaralı bireysel başvuru dosyası ile birleştirilmesine; incelemenin 2016/30220 numaralı dosya üzerinden yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.
7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu ses sanatçısı olup aynı zamanda Meydan gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır.

10. Türkiye 15 Temmuz 2016 gecesi askerî bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış, bu nedenle 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar verilmiştir. Kamu makamları ve yargı organları -olgusal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Türkiye'de çok uzun yıllardır faaliyetlerine devam eden ve son yıllarda Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) olarak isimlendirilen bir yapılanmanın olduğunu değerlendirmişlerdir (*Aydın Yavuz ve diğerleri* [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-25).

11. Bu kapsamda FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarındaki; eğitim, sağlık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmalarına yönelik soruşturmalar yapılmış ve çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmıştır.

12. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başvurucuyla birlikte otuz beş kişi hakkında FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olarak soruşturma başlatılmıştır.

13. İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliği 29/8/2016 tarihli kararı ile başvurucu hakkındaki soruşturma dosyasına ilişkin olarak "*soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebileceği*" gerekçesiyle 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca başvurucunun müdafininin dosya içeriğini incelemesinin ve belgelerden örnek almasının kısıtlanmasına karar vermiştir.

14. Başvurucu 8/9/2016 tarihinde bu kısıtlama kararına itiraz etmiştir. Bu karara yapılan itiraz İstanbul 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 20/9/2016 tarihli kararıyla reddedilmiştir. Başvurucu bu kararı 26/9/2016 tarihinde elden tebliğ almıştır.

15. Başvurucu kısıtlama kararı ile ilgili olarak 26/10/2016 tarihinde 2016/54368 sayılı bireysel başvuruyu yapmıştır.

16. Bu soruşturma kapsamında başvurucu ve diğer otuz dört kişi hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca 30/8/2016 tarihinde gözaltı kararı verilmiştir. Gözaltı kararını basından öğrenen ve tatil için şehir dışında olan başvurucu, Twitter hesabından İstanbul'a dönerek ifade vereceğine dair açıklama yapmış; 31/8/2016 tarihinde ise dönüş yolunda olduğuna ilişkin bir video yayınlamıştır. Bu açıklamanın hemen sonrasında 31/8/2016 tarihinde Bursa'da gözaltına alınmıştır. Başvurucu gözaltına alındıktan sonra hakkında soruşturma işlemlerinin yürütüldüğü İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne sevk edilmiştir.

17. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü tarafından 1/9/2016 tarihinde başvurucunun ifadesi alınmıştır. İfade alma işlemi sırasında başvurucuya, köşe yazıları ve sosyal medyadaki paylaşımları nedeniyle FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasında faaliyet gösterdiği yönünde şüpheler olduğu söylenmiş ve bunlara ilişkin savunması sorulmuştur.

18. Başvurucuya yöneltilen soruların temel dayanağını oluşturan ve kolluk görevlilerince düzenlenmiş olan "*Açık Kaynak Kodlu Tespit Raporu*" isimli belgede başvurucuya isnat edilen suçlamalara ilişkin olgular özetle şöyle ifade edilmiştir:

i. 2013 yılı Haziran ayından sonra başvurucunun Twitter hesabından yaptığı paylaşımlar ile kamuoyunda güçlü bir etkiye sahip olduğu belirtilmiştir. FETÖ/PDY'nin Twitter'ı kamuoyu oluşturmak amacıyla kullandığı, başvurucunun da örgüt mensupları tarafından sistemli bir şekilde gündem olmasının sağlandığı ileri sürülmüştür.

ii. Bu kapsamda başvurucunun darbeye zemin hazırladığı düşünülen bazı sosyal medya paylaşımlarına atıf yapılmıştır. Bu atıflar;

- 14/2/2011 tarihinde "*Darbe zamanlarında bile daha fazla demokrasi vardı sanki*",

- 15/2/2011 tarihinde "*Mısır'da ordu geldi göreve bi tane tutuklama var mı orası burdan daha özgür bi de örnek olacakmışlar pehh peh*",

- 15/2/2011 tarihinde "*O kadar isterdimki bir darbe olsun*",

- 28/2/2011 tarihinde "*Ordu göreve*",

- 9/2/2015 tarihinde "*Erdoğan bir gün, o ya da bu şekilde gidecek. Tabi ki ardında kutuplaşmış, parçalanmış itibarsızlaşmış, ekonomisi çökmüş bir ülke bırakarak*",

- 20/2/2015 tarihinde "*Erdoğan 28 Şubat sunumunu izlerken gözyaşlarını tutamamış. Gün gelip onun devrini sunduklarında, göz yaşlarını tutamayacak milyonlar var!*",

- 4/3/2015 tarihinde "*Erdoğan birgün sustuğunda sen nereye gideceksin acaba? Mikser Yiğit*" şeklindedir.

iii. Başvurucunun sosyal medya hesabındaki bazı paylaşımlarıyla Türkiye'nin DAEŞ'e destek verdiği algısını oluşturduğu ileri sürülmüştür. Bu kapsamda;

- Bir siyasetçinin "*Hep merak ederim; tüm büyük ülkeler DAEŞ'karşı mücadele ettiklerini söylüyorsa, bu terör örgütü silahları kimden alıyor acaba? Bilen söylesin.*" şeklindeki paylaşımına "*Bi zahmet onu da siz söyleyiverin hoca, biz söyleyince cezaevine atıyorsunuz!*" şeklindeki cevabı,

- "*İŞİD birini kaçırırsa kimse korkmasın! MİT hemen alır gelir, nede olsa yabancı sayılmazlar birbirlerine.*" şeklindeki paylaşımlara atıf yapılmıştır.

iv. Başvurucunun yaptığı paylaşımlarla Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Hükümet aleyhine kamuoyu oluşturduğu ileri sürülmüştür. Bu kapsamda;

- 3/9/2013 tarihinde "*@Fgulencom seversiniz sevmessiniz ama Fethullah hocanın cami ve Cemevi projesini gönülden destekliyorum. İyi niyetli ve gerekli bir proje*",

- 12/9/2013 tarihinde "*12 Eylül'den bugüne ne değişti ? Eskiden asker vardı, şimdi polis var, Devlet babamız döver de, sever de*",
- 21/12/2013 tarihinde "*Türkiye'yi duble yollarla kapladılar ama, hala en büyük sorunumuz yolsuzluk, yetmiyor demek*",
- 25/12/2013 tarihinde "*Hükümet yolsuzlukların üstüne gideceğiz deyip, savcılarını engellemek için her şeyi yapıyor. kaç yıldır şarkıcıyım, böyle fasıl görmedim.*",
- 6/1/2014 tarihinde "*Bu Karadayı'daki Savcı'ya özel yetki vericen, yolsuzluk soruşturması aynı gün kapanır. ilgilere duyurulur!*",
- 10/1/2014 tarihinde "*Devletinize yardımcı olun, çevrenizde yolsuzluk, hırsızlık ve bilumum suçlarla uğraşan polisler varsa, onları hükümete ihbar edin !*",
- 6/2/2014 tarihinde "*Bal tutanın parmağını yaladığı, herkesin yolunu duble duble bulduğu bir ortamda, yolsuzluk'tan söz edemeyiz, bu olsa olsa 'Yolluluk' olur!*",
- 1/6/2014 tarihinde "*Ak parti seçim sonuçlarına yine itiraz etmiş, kazanana kadar devam!*",
- 3/7/2014 tarihinde "*YSK 11 Temmuz'a kadar RTE'den mal dökümü istemiş. hayır anlamadığım, sıfırlanmadan önceki mi? sonraki mi?*",
- 15/7/2014 tarihinde "*Erdoğan Ekmel Hoca'nın 1000 tl lik seçim bağışını geri çevirmiş Ee 10 milyon Dolar'i reddeden adam, böyle küçükparaları kabul eder mi hiç?*",
- 15/7/2014 tarihinde "*Milli irade deyince aklıma geldi de, Esad yeniden seçildi. Erdoğan Esad'a diktatör diyordu ya, şimdi ne diyecek? Demek ki sandık yetmiyormuş,*",
- 18/7/2014 tarihinde "*Erdoğan kendini öylesine abarttı ki, destekçileri onu gerçekleri Dünya Lideri sandı! Gelinek noktada, eskiden varolan etki ve güç de yokoldu!*",
- 18/7/2014 tarihinde "*Erdoğan Dünya lideriymiş, e bende Dünya staryım o zaman, hadi bakalım nasıl olacak?*",
- 24/7/2014 tarihinde "*Yahudi kongresi Erdoğan'a verilen, Yahudi cesaret ödülünü geri istemiş, Vermicem vermicem! benim değil mi? Vermicem!*",
- 25/7/2014 tarihinde "*TRT açılım= Tayyip Radyo Televizyon Kurumu*",
- 25/9/2014 tarihinde "*Erdoğan her ağzını açtığında şimdi ne yalan söyleyecek bakalım? diye dinliyorum. Artık onu da yapamıyorum. Görmek bile zul geliyor.*",
- 2/11/2014 tarihinde "*Sigara içmeye bile anında ceza yazılmasını isteyenlerin, tarihin en büyük yolsuzluk iddiasına karşı takipsizlik verdirmeleri de yarı güzel.*" ,

- 3/11/2014 tarihinde *"Yarın sokakta şöyle gezsek, darbe girişiminden tutuklanırsınız yeminle!"*,
- 4/11/2014 tarihinde *"Halkımıza duyurulur! Sonra vay ben duymadım işitmedim demeyeceksiniz! Padişahımız sultan Recep han geliyoor!"* ,
- 11/11/2014 tarihinde *"Devletin tüm imkanları kullanılarak yapılan yolsuzluğun üstüne örtme operasyonları, yolsuzluk var! Diye bağılıyor adeta."* ,
- 11/11/2014 tarihinde *"Ak saray'ın aylık elektrik parası 700 bin tl'ymiş. Reza için bir kol saati parası, o ödesin."*,
- 14/11/2014 tarihinde *"@ortasayfa'daki yeni yazım, Erdoğan'ı sevmemek için sadece 10 sebep! ortasayla net/erdogani-sevme"*,
- 18/11/2014 tarihinde *"-Alo savcı! Canım dava çekti elinizde nelere var? - Yolsuzluk! -onu geç!"*,
- 12/12/2014 tarihinde *"Yanlışın var. Türkiye'de moda, yalakalık yap Erdoğan'a hayatın kurtulsun. Yapan sanatçılara bakarsan görürsün."*,
- 25/12/2014 tarihinde *"İnsanların sana hırsız demesine istemiyorsan, kendini o pozisyona sokmayacaksın. Girersen de, beni yargılayın! diye bağıracağını! Saygılarımla!"*,
- 14/1/2015 tarihinde *"Yolsuzluk ihbarında bulunanlara ödül mü? E hırsız var diyen hapse gidiyor nerdeyse, kim cesaret edecek böyle ödüle?"*,
- 16/1/2015 tarihinde *"Yeni ve ilk pop protest şarkım 'HIRSIZ VAR' çok yakında tam da buradan yayında!"*,
- 16/1/2015 tarihinde *"Türkiye'nin ilk pop protest şarkısı 'HIRSIZ' birazdan, burda olacak, Yasaklanmadan dinleyin derim, başka yerde yok!:)")*,
- 7/2/2015 tarihinde *"Neden Samanyolu'na demeç vermişim? Ulan kanal mı kaldı? Hepsi tayyip tv!"*,
- 5/2/2015 tarihinde *"Bunların iç güvenlik yasası dediği ülkeyi değil, sadece kendilerini korumaya yönelik. Torba torba yasalarla darbe yaptılar, uyu Türkiyem uyu!"*,
- 25/2/2015 tarihinde *"RTE'nin baskılarından bunalan Ali Babacan istifa etmiş ama Davutoğlu tarafından vazgeçirilmiş Onlar bile bıktı artık"*,
- 23/3/2015 tarihinde *"Ben asıl yarın sabah havuz gazetelerini merak ediyorum! Onlar kimi gömerlerse, bilin ki RTE diğerinin tarafındadır! :))"*,
- 23/3/2015 tarihinde *"Bir sabah kalkıcaz, tv de radyolarda mehter marşı, saltanat ilan edilmiş, Yedikule zindanlarında tiz kelleimiz vurla! Sultan 1.Recep haan!"* ,

- 23/3/2015 tarihinde "*Ulan arkadaş ülkeye bak be! Ülkede yolsuzluk var ama 8 Haziran'daki seçimden önce öğrenemiyoruz! AKP'yi seçerek açıklıicaklar!*"

- 20/5/2015 tarihinde "*Terör bitecekse, bir daha hiç dokunulmazlık olmasın ama amaç, Erdoğan'a ve tek adamlığa yol açmak, bun görmek için müneccim olmaya gerek yok!*"

- 20/8/2015 tarihinde "*Ben zaten Tayyip beyi hep sevmişimdir. Yanlış anlaşıldı bence, o aslında çok demokrat biri :)*",

- 21/9/2015 tarihinde "*Hakkında soruşturma açılanlar kervanına bugün ben de katıldım. Birgün böyle bir şeyle gurur duyacağım aklıma gelmezdi. :)*",

- 4/4/2016 tarihinde "*Yarın Tayyip ağayla mahkememiz var. Dua edinde Tayyiban bir hakim'e çatmayalım. :)*",

- 20/5/2016 tarihinde "*Beter olalım, iyice dibe vuralım. Evlerimizden alsınlar bizi, sorgu sualsiz işkence edip cezaevlerine tıksınlar. Faşizm'e doyalım, düzelir belki*",

- 24/5/2016 tarihinde "*Kutlu olsun bugün 17 Aralık! Neşe doluyor tüm hırsız kalabalık! Ayakkabı kutuları parayla dolsun! Polis gelirse, Reza'nın önüne yatarık!*",

- 26/5/2016 tarihinde "*Abilerim ablalalarım kupa kaybeden, suçüstü yakalanan, başarısız olan, bahane mi lazım, paralelmatik tam size göre, iki tane alana bi bedava!*" ,

- 27/5/2016 tarihinde "*Ramazan yaklaştı, eğer gerçekten inanıp haramdan korkuyorsanız, bunların kurduğu iftar sofralarında bile uzak durun, yetim hakkıyla doludur!*",

- 27/5/2016 tarihinde (İstanbul'un Fethi Kutlamaları ile ilgili Sayın Cumhurbaşkanı'nın fotoğrafının da bulunduğu afişi de ekleyerek) "*Gören de İstanbul'u o fethetti zanneder! :(:)*" ,

- 27/5/2016 tarihinde "*L.K (Meydan Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni) Tanıdığım en ahlaklı, beyefendi, dürüst, kibar ve insan evladı adamlardandır, dosttur candır, Nokta,*" ,

- 28/5/2016 tarihinde "*Gezi parkı damarlarımıza basılıp kızdığımızda ne kadar güzelleşebildiğimiz! Bize göstermişti!*" şeklindeki paylaşımlara yer verilmiştir.

v. Başvurucunun FETÖ/PDY'nin basın kuruluşu olduğu iddia edilen Meydan gazetesindeki (27/7/2016 tarihli ve 29783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 668 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılmıştır.) yazıları ile FETÖ/PDY'nin amaçları doğrultusunda kamuoyu oluşturduğu, FETÖ/PDY'ye yönelik soruşturmalar ile alakalı olarak da kamuoyunda algı oluşturduğu ileri sürülmüştür. Bu kapsamda başvurunun

aşağıdaki yazılarına değinilmiştir (Bu yazıların soruşturma makamlarınca ilgili görülen kısımlarına yer verilmiştir.):

- 27/5/2015 tarihli "Yolun Sonu Görünüyor" başlıklı yazı

"LAMBAYA PÜF DE! Seçim süreci malum çok sıkıcı ve insanlarımız bunaldılar. Bir nebze olsun neşelenin diye şarkıcılık günlerime geri dönüp, sizlere küçük ve eğlenceli bir sürpriz yaptım. Barış Manço 'nun yıllar önce söylediği bir şarkıyı okuyup, bir de evde kendi imkânlarını ve çok akıllı telefonumla bir klip hazırladım. Eğer biraz gidip oynamak sıkıcı gündemden uzaklaşmak isterseniz, YouTube'a girip, 'LAMBAYA PÜF DE, KORMA TİTRE' yazarsanız izleyebilirsiniz. Umarım eğlenirsiniz."

-1/7/2015 tarihli "Millet Seni Başkan Yaptırmadı" başlıklı yazı

"... son umudun savaş kaldı ama unutmama, kendi evladını askere göndermeye kıyamayanların, başkalarının evlatlarının ölüm fermanının hem de hiç yoktan sebeplerle imzalamaya da hakları yoktur.! Umarım bunlar son oyunlarınız ve son gayretlerinizdir. Ha çok da savaş istiyorsanız, yanınıza oğlunuzu, damadınızı, makarnalarınızı, jöleli fedailerinizi, kefenlilerinizi, 4 bakanınızı, hayırsever Reza'nızı ve biatçılarınızı da alır gidirsiniz!"

- 20/7/2015 tarihli "Hayırsever Reza Eniştemiz" başlıklı yazı

"Gerçeklerin er geç ortaya çıkmak gibi kötü bir huyları vardır. 17-25 Aralık soruşturması kapsamında gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan R.Z.nin kuryesi A.K. Cumhuriyet gazetesine yaptığı bomba açıklamalarla gündeme geldi. Karahan. 2012-2013 yılları arasında yurtdışına 200 ton altın çıkardık. 'Bir yılda eski para ile 18 katrilyonluk attını yurtdışına çıkardık. Bu 18 katrilyonun yüzde 4'ü siyasilere yüzde 4'ü ise Zarraba kalıyordu. Ama işin asıl arkasında kimler var bilmiyoruz.' dedi. Basında haklarında çıkan nerdeyse her habere yasak getirip, haberi yapanlara dava açanlardan çıt bile çıkmadı. Birileri ağzını açtı, ağzını açmak isteyen birçok kişi de sırada bekliyor. Dünyanın başka bir yerinde böyle bir açıklama, adalet mekanizmasını harekete geçirdi, kıyametler kopardı ama kimseden çıt yok!. Sadece bu bile insanın midesinin bulanmasına yeterken, hasıraltı yapılan onca şeye bakılırsa hiçbir şey olacağı da yok gibi. İran'da hakkında binlerce dosyalık dava açılan, vergi konusunda cimri, bahşiş konusunda bonkör R.Z., ülkemizde bakanlar tarafından ödül verilip, C.Başkanı tarafından hayırsever olarak nitelendirilen birisi üstelik de en ünlü sanatçılarımızdan biriyle evli, yani kendisi eniştemiz de olur. Enişteleri koruyan koruyana da. peki bir gün onları kim koruyacak Malumunuz bizde enişteler çok kıymetlidir ve sevilirler ama yine de kimse bu yüzden eniştesinin önüne yatmaz. Ha bahşişi peşin ödenenler hariç tabii ki. Onlar enişteleri değil ama bahşişi çok severler..... Bazı insanlar vardır dava adamıdır, bazılarıysa para adamı Bazı adamlar vardır, bir sözleriyle vezir, bir sözleriyle rezil olurlar. Bazıları davalarını satar zengin, meşhur hatta ihya olurlar. Bazı adamlar da vardır, davaları uğruna her türlü hakaret ve eziyete katlanır, adam gibi adam diye anılırlar! Her raman söylüyorum, cemaatti hükümetti bilmem, tanımam ben! Doğrular konusunda ise asla mütevazı olmam, çünkü doğrucuyumdur! Son zamanlarda sevabı ve günahıyla ama her türlü zulmün yapıldığı bir adam tamdan, adı E.D. Haksız bir şekilde sürekli üzerine gelinip durulduğu halde, hâlâ terbiyesini bozmadan gururla direnen bir adam ..."

- 31/7/2015 tarihli "Gasp Edilmiş İktidar?" başlıklı yazı

"Farkında mısınız bilmiyorum ama şu anda iktidarda olmaması gerekenler ülkeyi tek partiymiş gibi yönetmeye devam ediyor, çok ciddi kararlar alıyor, atamalar yapıyor, ihale dağıtıyor, savaşa hükmediyor ve kafalarına göre takılıyorlar..."

- 7/8/2015 tarihli "Böl ve Yönet" başlıklı yazı

"Bir kesim, cemaate yönelik baskılara, tutuklamalara, basın özgürlüğü ihlallerine 'Aman bırakın oh olmuş, iyi olmuş, beter olsunlar' diyor! Bilmiyorlar ki baskıya yüz veriyorlar. Nasılsa başıma gelmedi, bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyorlar! Bilmezler ki o yılan onlara da uğrayacak bir gün! ..."

- 19/8/2015 tarihli "Sahiden İnandınız mı?" başlıklı yazı

"...Yandaşların önüne yatıp, gençleri bir bir ölüme atacaklarına, o ölümler üzerinden de oy hesabı ve prim yapacaklarına cidden inandım! Şimdi, ne yaparlarsa yapsınlar, bu gün gelip bu millete hesap vereceklerine de işte öyle inanıyorum! Geçen günkü şehit cenazesinde gördüğüm bir fotoğraf beynime ve yüreğime adeta kazındı! Bir eli Türk Bayrağına sarılı bir şehit tabutunun üzerinde, önünde çökmüş ağlayan bu şehit babası, üzgün konuklar, askerler ve diğer elinde mikrofon, her zamanki mağrur ve kendinden emin tavırlarıyla konuşan Tayyip Erdoğan, Öfkemi, üzüntümü, içime atıyorum. Ve şu cümle dökülüveriyor dilimden. 'HİÇ AÇILIŞIMIZ KALMADI, AMA CENAZEMİZ VAR!' Buyrun konuşabilirsiniz sayın Cumhurbaşkanı!"

- 21/8/2015 tarihli "Terörist Bunlar" başlıklı yazı

"... Bu tv patronu terörle ilgili dizi oynattı, al işte terörist bu! Bak şu gazete MIT TIR'larını haber yaptı. Ne kadar da vatan haini ve terörist bu gazete! Şu medya kurumunu gördünüz mü? Terör haberi yaparak teröre destek veriyor, çünkü terörist bunlar! Bakın şu kadınlar basılan gazete ya da okulların önünde oturmuş cevşen okuyorlar, kesin beddua da ediyorlardır bize, alayı terörist bunların! Aha bak Cemaat dedi! Hem paralel hem de terörist bu! Artık ne kadar kolay terörist veya vatan haini ilan edilmek. Lügatlerimizden birçok kelimeyi çıkarmak gerek ... Yıllar önce bir vesileyle Boydak ailesini tamına fırsatı bulmuştum. Kayseri'de ve Türkiye'de sevilip sayılan, binlerce insana istihdam sağlayan, hayır işleriyle de bilinen gayet mütevazı bir ailedir. Koza İpek ailesi de öyle. M.B.yi gözaltına aldıklarında gerçekten çok şaşırım. Ülkesini seven, işinde gücünde, inançlı, gerçekten düzgün, başarılı bir işadamı kendisi, iyi bir insan.

Yine o iyi insanlardan H.K, aylardır sudan bir sebeple cezaevinde yatıyor. Akın İpek bir sürü mesnetsiz iddiayla suçlanıyor. Onlara ve ailelerine çok geçmiş olsun, iyi insanlara yapılan bu zulümler de lütfen artık bir son bulsun!"

- 2/9/2015 tarihli "Özgür Basını Susturamayacaksınız!" başlıklı yazı

"Bugün gazetesi ve İpek Grubu'na yapılan baskınları kınayarak başlıyorum söze. Laf uzatmayacağım. İstiyor ki herkes sussun! İstiyor ki muhalifler olmasın! İstiyor ki babasının çiftliği gibi yönetsin ülkeyi! Ama bak ne diyeceğim, o işler öyle olmuyor işte! Sen bastırdıkça bağırası geliyor insanların! Sen vurdukça sesleri daha gür çıkıyor! Ve ne olursa olsun, canımıza da kastedilse susmayacağız!"

- 30/10/2015 tarihli "Tutuklandık, Vurulduk!" başlıklı yazı

"1 Kasım sonrası bunlar daha iyi günlerimiz diyerek, önümüzde daha kara günlerin olduğunu ifade etmiştim. Günler birer birer kararmaya devam ederken, her geçen gün faşizan uygulamalar ve baskılar daha da artarak sürüyor. MİT turları haberi yüzünden adeta hukuk ve adalet katledilerek C.D. ve E.G. yeni bir dalgayla tutuklanırken, üzerinden

iki gün geçmeden Diyarbakır Baro Başkam Tahir Elçi'mn vurulması ve iki polisimizin de şehit edilmesi bunun en çarpıcı örneği oldu. ... Geçen gün Can Dünder ve Erdem Gül'e destek için Cumhuriyet gazetesine gittiğimde konuştuğum bir çok insan, artık ülkeden, demokrasiden ve özgürlüklerden umudunu kesmiş durumdadır. Bu yazdığımı bir yere not etsin bilileri; "%49.5 oy belki sizi tek başına iktidar yapar ama eğer herkesi kucaklayamaz ve bu despotlukta devam ederseniz, top ve tüfekle bile yönetemezsiniz bu ülkeyi!" Bu arada insanlar artık mevzunun cemaat ya da paralel olmadığını geç de olsa anlamaya başlamış durumdadır, bunun bir hedef saptırma olduğunu biliyorlar artık, bunun genel bir nabız yoklama, bir şahsi intikam meselesi olduğu sır değil artık..."

- 30/10/2015 tarihli "Diktatör Olsam..." başlıklı yazı

"... Suçları ne kadar büyükse, artık neden bu kadar korkuyorlarsa, ülkenin yanması bile umurlarında değil! Gözleri kin ve nefretten kararmış, zaten suratlan çok kötü görünüyor ekranda, kalpleri gibi kapkara! Başaramayacaklar! Göstere göstere faşizme bizler de göstere göstere direneceğiz! Türkiye esaret ve baskı altında yaşayabilecek insanlardan oluşmuyor, hatırlatayım dedim! Destek için gittiğim Bugün TV'de macera filmlerindeki ne benzer olaylar yaşadım. Değerli dostum E. A.yı' aradım o anda reji odasından program yapıyorlardı. Beni alması için birini gönderdi, arkadaşı polis görmüş ve kapının önünde girmemize engel oluyordu! Giremezsiniz dedi sertçe, o zaman beni tutuklaması gerektiğini söyledim, biraz itekleştik ama tutuklamadı, yalnız içerden beni almaya çıkan arkadaş artık içeri giremiyordu. Tam o an da da ekranlar karartıldı zaten, işte size Türkiye'den bir ileri demokrasi manzarası, kanunsuzca kanallara bir sürü şirkete el koyuluyor hem de seçim öncesi ve bunlar kim bilir hangi iktidar yalakalarına peşkeş çekilecek! İnsanların binbir emek ve zorlukla kurdukları işler kim bilir hangi iktidar yalacasına ve havuz bekçilerine verilecek! Kul hakkı mı dediniz? Evet dik alasını yiyorlar!"

- 20/11/2015 tarihli "Basın Özgürmüş, Peh!.." başlıklı yazı

"Basın özgürmüş peh! Gazeteciler saldırıya uğrarken, muhalif basın susturulurken, bir bir iftirayla üzerlerine gidilirken, Tivibu'dan sonra şimdi de, dijital platformlarda yasaklara yenilerini eklemek için, savcılık tarafından Süper Online'na ait Turkcell TV plus: Samanyolu Haber, Samanyolu TV, Bugün TV ve Kanaltürk"iin yayından kaldırılması istenmiş. Samimi söylüyorum diktatörlükleri ya da faşist yönetimleri de geçtik..."

- 20/11/2015 tarihli "Kayyum Cumhuriyeti" başlıklı yazı

"Bizi şaşırtmamaya devam ediyorlar. Şimdi de Kaynak Holding'e kayyum atadılar. kayyum deyip de geçmeyin. 105 bin TL maaş alıyorlar. Çok cazip iş bu zamanlarda. Demokratik hukuk devleti olması gereken bir ülkede insanların malını canını korumakla yükümlü hükümetimiz, istediği yere istediği gibi hukuksuzca çökebilen bir umacıya döndü, Konuşuyor, anlatıyor, bağıryoruz ama milleti öyle sindirip yordular ki. cılız da olsa ses ve tepki duyamıyoruz artık! Böyle nereye kadar. nasıl gider bilmiyorum ama adalet tecelli ettiğinde Türkiye çok büyük tazminatlarla maruz kalacak gibi..."

- 15/2/2016 tarihli "Sıfır Sorundan, Binbir Soruna!" başlıklı yazı

"...MELEK ANNE VE ŞEYTANLAR Cemaate vapılan operasyonlar sonucunda adeta günah keçisi ilan edilerek haksızca varlıklarına el koyulan kayyumlar atanmış Akın Ipek'in annesi olarak tanıdım kendisini. Herkesin "Melek Anne dediği yardımsever olduğu şüphe götürmez şekilde anlatılan, çok mantıklı sözler eden, çevresindeki herkesin de dediği gibi, zeki ve inançlı tam bir hanımefendi kendisi, adı gibi bir Melek. Bu kadına paralel iddiaları

üzerinden yapmadık zulüm bırakmadılar. En son doktor dönüşü bu hasta hanımefendiyi kendi evine dahi sokmadılar Bir yanda bir Melek, öte yanda onunla uğraşan şeytanlar gibilerdi adeta ..."

- 7/3/2016 tarihli "Bunun Adı Gasptır" başlıklı yazı

"Cumhurbaşkanı Erdoğan yurtdışına çıkarken yaptığı açıklamada, 'Ortalık karışabilir!' diyerek 'ZAMAN' ayarlı bombayı ortaya bırakıp gitti. Çok sever böyle dikkat çekmeleri, iyi biliriz! İster ki hep o belirlesin gündemi, hep onun dediği olsun, oldu da! 'Ne istediniz de vermedik?' ten, 'Ne istedik de almadık?' a giden süreç işte böyle başladı istedikleri yapılmayınca. Her şeyden önce şunun adını net bir şekilde koymalıyız, bu açıkça devlet eliyle gasptır! Daha önce İpek Medya'ya yapıldığı gibi sudan bahanelerle işin başına kayyumlar getirilir. Sonra gazete, hükümet bültenine çevrilir, ardından da batırılarak yok edilir! ..."

- 9/3/2016 tarihli "Kayyum Ülkesinin Sessiz Sakinleri" başlıklı yazı

"Falanca şirkete kayyum atamışlar, bir sürü insan işinden aşından olmuş. Ses etmeyin canım boş verin: bize bir şey diyen mi var. Olan onlara oluyor! Hem için için de seviniyoruz işte, sevmezdik zaten bunları biz paraleldi zaten hepsi, vatan hainiymişler, (havuzun) gazetede okudum! Hem paralelden kurtuluyoruz. Her gün şehit haberleri geliyor, çok üzülüyoruz ama ne yapalım, terör var. bak onlar sayesinde bizim çocuklarımız ve bizler sağız zaten. Hem şehit olup en yüksek mertebeye ulaşıyor cennete gidiyorlar. Askerlik ve polislik yan gelip yatma yeri değilmiş zaten, öyle dedi reis bize! Falanca işadamlarını hapse tıkmışlar, aman bize ne kardeşim, biz fakiriz ama onlar lüks içinde yaşıyorlarken iyiydi.... Gazetecileri cezaevine atmışlar, e onlar da casusluk yapmışlar ama (havuzun) gazetede okudum, (havuz) haberlerde izledim, kahvede söylediler!..... Adalet, hukuk yokmuş: yalan kardeşim, varmış aslında. (havuzun) gazetede yazıyordu! Gazete önünde, gazetesine destek veren başörtülü kadınları dövmüşler, çoluk çocuk demeden biber gazı atmış yerlerde sürüklemişler, ha bir de poliste gerçeği yokmuş gibi plastik mermi sıkılmışlar bunlara? ..."

Sevgili okurlarım, bu yazdıklarım sizlere hayal ürünü gibi gelebilir ama bugünkü kayyumlar ülkesi sakinlerinin kafalarında küçük bir gezintiye çıkarmak istedim sizi. Hiçbirini uydurmadım ve bu söylemlerin çoğunu yandaş ve trollerin yazdıklarından günlük konuşmalarından bire bir aldım. Abartı değil, aşağı yukarı değil, kafadaki ses aynen budur. Şimdi biraz olsun anlıyor musunuz, biz mahalle cayır cayır yanarken neden böyle rahat, sessiz ve tepkisiziz?"

- 14/3/2016 tarihli "Hazret Diyorki" başlıklı yazı

"Hazret diyor ki: 'Bunlar o gazetenin (Zaman'ın) önüne getirdikleri başörtülü kadınları Güneydoğu'da da PKK'lılarla sırt sırta getirdi. Ve yine diyor ki hazret: 'Ne dedik, inlerine gireceğiz dedik ... Gelin vicdanlarımızı iki dakikalığına gözden geçirelim ve düşünelim: Cemaati seversin, sevmezsin... Düşmansın, değilsin, belki de nefret edersin, bu başka bir şey: ama göz göre göre zulmü alkışlamak çok başka bir şey. Hatta bu kadarı gerçekten açık ara haksızlık! 'İnlerine gireceğiz dedik, girdik!' demek, ne demektir? Açıkça diyor ki, (itiraf ediyor ki) 'Zaman'a kayyum kararı hukuki değil, siyasidir, ben yaptırdım.' Ayrıca Zaman Gazetesi önünde tartaklanan, dövülen kadınlar için söyledikleri de inanılmaz! 'Bu kadınların, bu insanların PKK ile nasıl, ne işi olur, el insaf Düne kadar bu insanlar sizi seçmeniniz, beraber iş yaptığımız, can ciğer olduğunuz, ne isterlerse verdiğiniz, sizi gönülde destekleyen insanlar değil miydi? Ne ara Pkk'lı oldular?' Bu sözler kendine çok güvene birinden ziyade, kimseyi takmamasından, kimseye hesap verecek olmamasından da kaynaklanıyor..."

- 18/3/2016 tarihli "*Alışmayacağız, Alıştırılmazsınız!*" başlıklı yazı

"... SİZLER son derece sıkı korunurken. bir yerden başka bu yere, hatta tuvalete dahi koruma ordusuyla giderken, sokağa bile çıkmaya korkan insanları, teröre alıştırılmazsınız!.. MİT'iniz, polisiniz işi gücü, istihbaratı bırakıp, bütün gücüyle ve vaktiyle muhalif avlarken, okul ve gazete basarken, içi boş bahanelerle şirketlere kayyumlar atarken, bu arada ülkenin başkentinde bomba dolu arabalar cirit atarken hiç kimseyi terörle yaşamaya alıştırılmazsınız!"

- 20/4/2016 tarihli "*Demokrat Avrupa, Amerika ve Canım Merkel Ablam!*" başlıklı yazı

"...Gazetem diye söylemiyorum ama Meydan Gazetesi de onca sıkıntıya onca baskıya rağmen grafiği sürekli yükselişte olan bir gazete oldu. Başta genel yayın yönetmenimiz sevgili dost L.K. olmak üzere, tüm ekip harika işler çıkarıyor. Hepsini takdiri hak ediyorlar ama övgü ya da takdir için değil gerçekleri halka duyurmak için çalışıp didinmiyorlar, hepsine buradan bir selam çakıyorum"

- 27/5/2016 tarihli "*Halk Çıldırınca*" başlıklı yazı

".....BASINI SUSTURUNCA Bir iddiaya göre Ankara'da anayasal düzene karşı işlenen suçlar bürosu savcısı S.C. Ulaştırma Bakanlığı'na bir talimat göndererek muhalif radyo televizyon ve internet sitelerinin iletişimlerinin uydu üzerinden kapatılmasını istiyor. Tabii bu yasadışı ve saçma sapan talimata herkes çok şaşırıyor. Nedense ben hiç şaşırmadım. Gerekçesi de toplumda kutuplaşmaya yol açtıkları iddiası. Bak savcı bey sana bir çift sözüm var. Birincisi sen git Kuzey Kore ya da İran'da savcılık yap. Tam sana göre! İkincisi basını susturmana gerek yok. Çünkü toplumda kutuplaşma ve ayrılık yaratan bir tane isim var. Onu da zaten kapatamazsın. Kim olduğunu da gayet iyi biliyorsun, kim sana talimat verdiyse ta kendisi!"

- 10/6/2016 tarihli "*Ulan Hepiniz Oradaydınız*" başlıklı yazı

"Kimi paralel yaftası yiyip cezaevine girmekten, kimi sürülmekten, soruşturmalardan, kimi de işsiz kalmaktan korkan bir toplum, başındaki demir yumruğa teslim olmuş durumda. Sesi çıkanın sesini anında keserler yoksa. Birkaç cesur yürek kaldı ortalıkta, onlar da kelleyi koltuğun altına alıp haykırıyor gerçekleri. Ne kadar ya da nereye kadar sürer bilinmez ama fizik kurallarına ve eşyanın tabiatına da aykırı tüm bu yapılanlar ve olanlar. Adalet yeniden dönüp de hesap verme günü gelip çatmışdaysa çil yavrusu gibi dağılacak ve inkar edecekler yaptıklarını, tıpkı Nazi'ler gibi 'Hiçbir şeyden haberimiz yoktu!' diyecekler ama biliyoruz kimin ne yaptığını ve günü geldiğinde haykıracağız tüm gücümüzle. 'Ulan hepiniz oradaydınız be!' diyerek hem de!"

- 15/6/2016 tarihli "*Ölürsem Cenazeme Gelme İstemem!*" başlıklı yazı

"Ülkeye döner dönmez de kıt imkanlarla yayın yapan CanErzincan TV ye sardılar... kapatmak için küçücük bir TV den bile korkuyorlar, bütün basın ellerinde olduğu halde hem de. Hayadan korku dolu, o yüzden bu kadar tahamülsüzce saldırıyorlar zaten. Onlara karşı olan herkesi ve her şeyi yok etmek istiyorlar. Onca güçlerine, paraya ve desteğe rağmen korku içinde yaşıyorlar..."

vi. Başvurucunun FETÖ/PDY üyesi olduğunu açıklayan basketbolcu E.K. ile fotoğraf çektiği, E.K.nin yayınladığı videoda "Atilla abi bu maç senin için" şeklinde ifadelerin bulunduğu ileri sürülmüştür.

19. Başvurucu anılan bu suçlamalara ilişkin olarak kolluktaki ifadesinde;

i. FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasında yer alıp almadığına ilişkin soruya karşılık: *"Benim FETÖ/PDY örgütü ile ilgili herhangi bir bağlantım yoktur. Söz konusu terör örgütünde kamuoyunda isimleri geçen şahıslarla bir alakam yoktur. Yapılanma hakkında bilgi sahibi değilim."*

ii. Medya organlarındaki ve sosyal medyadaki yazı ve paylaşımlarına ilişkin soruya karşılık: *"Ben hayatımı şarkıcılık yaparak idame ettiririm. Son dört yıldır piyasa durumundan dolayı ben şarkıcılık mesleğinden para kazanamadım. Maddi durumum kötüydü. Kiramı ödeyemiyordum. Benim kullanmış olduğum twitter adresim oldukça popülerdir. Sosyal ağda binlerce takipçim vardır. Güncel olaylara ilişkin paylaşımlarda bulunuyorum. Bu paylaşımlarımın beğenilmesi üzerine yaklaşık bir yıl önce Meydan gazetesinden beni telefonla arayarak haftada üç kez gazetelerinde yazı yazmamı istediler. Ben de teklifi kabul ettim ve yaklaşık bir yıldır da kendi irademle yazmış olduğum yazıları köşemde yazdım. Ben kesinlikle FETÖ/PDY terör örgütünü destekler nitelikte hiçbir platformda paylaşımda bulunmadım. Fakat benim geçmişte Ergenekon, KPSS gibi usulsüzlük olduğunu düşündüğüm davalar ile ilgili paylaşımlar vardır. Hatta bir tanesi 'Ergenekon değil, engizisyonudur' şeklindedir. Ben sosyal demokrat bir insanım, dolayısı ile ben aynı hesapta siyasi iktidara muhalif paylaşımlarım da olmuştur, bunları ifade özgürlüğü kapsamında dile getirdim. Paylaşımlarımda devlet ya da hükümet yetkililerine hakaret içeren söylemlerde bulunmadım. 15 Temmuz darbe girişimi akşamından itibaren darbe karşıtı olduğumu gösteren paylaşımlar hala mevcuttur. Bu tarihten önceki paylaşımlarımda da her türlü darbeye karşı olduğumu belirtmiştim..."*

iii. 15/2/2011 tarihli "O kadar isterdimki bir darbe olsun"; 14/2/2011 tarihli "Darbe zamanlarında bile daha fazla demokrasi vardı sanki"; 28/6/2011 tarihli "Ordu Göreve" şeklindeki paylaşımlarına ilişkin olarak: *"Bu paylaşımlar Twitter hesabımın yeni açtığım zamanlarda yaklaşık 500 kadar takipçim olduğu dönemlerde yapılmış paylaşımlardır. Bu paylaşımları attığımı hatırlamıyorum. Söz konusu hesap bana ait fakat ne için paylaştığımı hatırlamıyorum. Zaten 2011 yılında yapılmış paylaşımlardır. Şimdi kendim bile bunları okurken ne kadar saçma olduğunu düşündüm. Ama saçma bile olsa ifade vermiş olduğum soruşturma kapsamındaki isnatlar herhangi bir bağı yoktur."*

iv. E.K. ile çektiği fotoğrafa ilişkin olarak *"Yaklaşık bir sene kadar önce E.K. benim köşe yazıları yazdığım Meydan gazetesine ziyarete gelmiş, arkadaşlarıma Atilla Taş'ın twitterdan hayranıyım, kendisi ile tanışma istiyorum demesi üzerine ben gazeteye gittim. Kendisi ile tanıştım. Kendisi ile bu fotoğraf çekildi. Kendisi de bana bir forma hediye ederek jest yaptı. Benim tanışmam ve görüşmem bundan ibarettir. O günden sonra kendisi ile Twitter üzerinden yazışırım. Paylaşımlara yorum yapar, onun dışında sosyal hiçbir bağım alakam yoktur. Ben ünlü bir insanım kendisi de ünlü bir insan, benim bir çok kişiyle fotoğrafım vardır."*

v. FETÖ/PDY terör örgütüne himmet ya da herhangi bir yardım yapıp yapmadığını destekleyip desteklemediği ile ilişkili olarak "...kimseye de herhangi bir para yardımında bulunmadım. Zaten maddi durumum kötü." şeklinde beyanda bulunmuştur.

20. Başvurucu 2/9/2016 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında hazır edilmiş ve burada Cumhuriyet savcısı tarafından ifadesi alınmıştır. Başvurucunun avukatının da hazır bulunduğu ifade alma işlemi sırasında -ifade tutanağına göre- başvurucu, kendisine isnat edilen suçlarını anladığını belirtmiştir. İfadesinde, "...yazmış olduğum twitler ve yazılar herhangi bir örgüte veya gruba faydalı olsun. Amaçta olan yazılar değildir. Sadece zaman zaman vatandaşlardan mağduriyet olduğu konusunda tarafıma bilgi geldiğinde bende bildiğim kadarıyla bu mağduriyetleri dile getirmeye çalıştım. Benim çalıştığım dönemde Meydan Gazetesine gitmişliğim veya yönetimle yüz yüze gelmişliğim. Yoktur veya 1-2 defadır. Yazılarımı İnternet üzerinden yazıp gönderiliyorum. Her hangi bir örgütün amacı doğrultusunda faaliyet göstermem mümkün değildir..." şeklinde beyanda bulunmuştur.

21. Başvurucu 2/9/2016 tarihinde tutuklanması talebiyle İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilmiştir. Tutuklamaya sevk yazısında kolluk tespiti, arama tutanakları ve açık kaynak araştırmaları dikkate alındığında suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve tutuklama nedeninin bulunduğu belirtmiştir.

22. Başvurucu sorgusunda "...Benim Twitter, İnsatagram ve Facebook hesaplarım vardır, bu hesaplarda çeşitli paylaşımlarda bulundum. Benim Twitter hesabımda 1 Milyon 600 bin takipçim vardır. Sosyal medyada popüler olunca beni Meydan Gazetesine genel yayın yönetmeni L.K. arayarak köşe yazarlığı teklifi etti, L.K. daha önce magazin müdürüydü, bende magazin dünyasında bulunduğum için kendisini daha önceden tanyordum, o da beni tanyordu. uzun zamadı işsiz olduğum için teklifini kabul ettim, haftada üç gün yazı yazdım. Ben yazılarımı telefonda e-mail olarak gönderiyordum, gazeteye çalışma süresinde bir kaç sefer dışında gitmedim. Gazetede odam dahi yoktu. Ben Levet Kenez bana ilk iş teklifi ettiğinde Atatürçü, sosyal, demokrat bir insar olduğumu, ifade etimştim, kendisi bana gazetenin magazin ağırlıklı bir gazete olacağını, söylemişti. Bende bu sebeple kabul etmitim. FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün hedefi ve amacı doğrultusunda hal ve sıfatını bilerek herhangi bir eylem de bulunmadım. Örgüt üyelerinin birbirleri ile irtibat kurdukları belirtilen BYLOCK, EAGLE ve COCO programlarını telefonumda kullanmadım. Bank Asya Finans Kuruluşunda herhangi bir hesabım yoktur. Bu Fetö silahlı terör örgütünü evined yurdunda kalmadım, bu örgüte himmet, bağış adı altında herhangi bir maddi yardımda bulunmadım. 15 Temmuz 2016 tarihinde evimdeydim, darbe fiilini Twitter üzerinde öğrendim. İlk tepki veren insanlardın biriyim. Süreci evimden takip ettim, ben bu örgütün silahlı terör örgütü olduğu kanaatine 15 Temmuz 2016 tarihten sonra sahip oldum, genel komuoyu ve insanların büyük kısmıda ancak bu tarihten sonra bu örgütün silahlı terör örgütü olduğu sonucuna vardılar. Eğer bu gazetede çalıştığım için suçlu isem, benim devletim silahlı terör örgütünü gazete çıkarmasına neden izin vermiştir. Ben böyle bir yapılanma içinde olduklarını bilseydim değil çalışma, selam dahi vermezdim..." şeklinde açıklamada bulunmuştur.

23. Başvurucu İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 3/9/2016 tarihli kararıyla "örgüte bilerek isteyerek yardım etme" suçundan tutuklanmıştır. Tutuklama gerekçesi şöyledir:

"... ATİLLA TAŞ'ın üzerlerine atılı Örgüte Bilerek İsteyerek Yardım Etme suçundan şüphelilerin savunması ve soruşturma evrakı kapsamına göre şüphelilere yüklenen Örgüte Bilerek İsteyerek Yardım Etme suçunun işlendiği hususunda kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması, suçun niteliği, delil durumu, delillerin tam

olarak toplanmamış olması ve suç için kanunda öngörülen cezanın alt ve üst sınırlarına göre tutuklama tedbirinin verilmesi beklenen ceza ile ölçülü olması, bu aşamada adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı dikkate alınarak, şüphelilerin üzerlerine atılı suçtan CMK'nun 100. ve devamı maddeleri gereğince ayrı ayrı tutuklanmalarına ... [karar verildi.]"

24. Başvurucu tutuklandıktan sonra bir televizyon programındaki katılımcılar başvurusunun örgüt ile bağlantılarını kendilerine anlattığını, hatta FETÖ/PDY'nin propaganda faaliyetlerinin yürütüldüğü sosyal medya hesaplarının başında gelen *fuatavni* isimli hesabın kullanıcıları ile doğrudan mesajlaştığını söylediğini beyan etmişlerdir. Bunun üzerine 6/9/2016 tarihinde başvurusunun yeniden ifadesi alınmıştır.

25. 6/9/2016 tarihli ifadesinde başvuru "*...Ayrıca Beyaz TV'de yayınlanan ve N.D.nin konuk olduğu E.K.nin de canlı yayına bağlandığı programda benim "fuatavni" ile doğrudan mesajlaşmalarımın olduğu yönündeki beyanlar ve benim Meydan Gazetesinin FETÖ örgütünün gazetesi olduğunu bilerek ve gelecekte buradan fayda sağlayacağımı düşünerek yazı yazdığım yönündeki beyanları yalandır. Her ikisiyle de şahsi husumetim vardır. Ben "fuatavni" ile doğrudan mesajlaşmadım. "fuatavni" hesabı benim takipçim oldu ancak kim tarafından yönetildiği konusunda hiçbir bilgim yoktur. Şahsi husumetim den dolayı canlı yayında bu tür söylemlerde bulduklarını düşünüyorum..."* şeklinde beyanda bulunmuştur.

26. Başvurucu 7/9/2017 tarihinde tutuklama kararına itiraz etmiştir. İtiraz, İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin 22/9/2016 tarihli kararıyla reddedilmiştir. İtirazın reddi kararının ilgili bölümü şöyledir:

"...Şüphelilerin çalışma yaşamına ilişkin geçmişleri, sosyal medya paylaşımları ve FETÖ/PDY silahlı terör örgütü ile iltisakı bulunan kurum ve kuruluşlarla ilişkileri birlikte değerlendirildiğinde kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir delillerin bulunduğu, atılı suç ve öngörülen ceza miktarına göre de tutuklama tedbirinin orantılı olduğu anlaşıldığından itirazların ayrı ayrı reddine ... [karar verildi.]"

27. Başvurucu 28/10/2016 tarihinde tahliyesine karar verilmesi istemiyle İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimliğine başvurmuştur. Hâkimlik, 31/10/2016 tarihinde başvurusunun tahliye talebini kabul etmeyerek tutukluluğun devamına karar vermiştir.

28. Başvurucu 9/11/2016 tarihinde bu karara itiraz etmiştir. İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği 14/11/2016 tarihinde itirazı reddetmiştir.

29. Başvurucu 29/11/2016 tarihinde 2016/30220 sayılı bireysel başvuruyu yapmıştır.

30. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan 16/1/2017 tarihli iddianameyle başvuru ve diğer sanıklar hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçunu işlediğinden bahisle cezalandırılması istemiyle aynı yer Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmıştır.

31. İddianamede başvuruyla ilgili olarak -yukarıda da yer verilen- Meydan gazetesinde yazdığı yazılara ve Twitter hesabından yaptığı paylaşımlara atıf yapılmıştır. İddianamede başvurusunun örgütle mücadele kapsamında kayyum atanan Bugün TV'ye

giderek TV ekranlarında görünür şekilde destek olması, sosyal medya hesabından FETÖ mensuplarını övücü ve örgütle mücadele kapsamında yapılan soruşturmaları itibarsızlaştırıcı paylaşımları ve örgütün genel tavrına uygun olarak Cumhurbaşkanı'na çeşitli ithamlarda bulunması gibi tespitler dikkate alındığında, her ne kadar örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek suçundan tutuklanmış ise de terör örgütü üyesi olduğu belirtilmiştir. İddianamede son olarak Beyaz TV de yayınlanan bir programda katılımcıların başvurucau kastederek *örgüt ile bağlantılarını kendilerine anlattıklarını, hatta 'fuatavni' isimli sosyal medya hesabının kullanıcı/kullanıcıları ile doğrudan mesajlaştığını söylediğini* beyan ettikleri şeklinde bir tespitte bulunulmuştur.

32. İddianame İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiş ve dava Mahkemenin E.2017/67 sayılı dosyası üzerinden yürütölmeye başlanmıştır. Başvurucunun savunması 27/3/2017 tarihinde yapılan ilk duruşmada alınmıştır. Başvurucu savunmasında özetle;

i. Hükümeti eleştirmenin, başbakanı eleştirmenin terör suçu olmaması gerektiğini, FETÖ/PDY ile ilişkilendirildiği tek delilin Meydan gazetesinde bir yıllık zaman diliminde yazdığı yazılar olduğunu, ancak beş yıllık dönemdeki paylaşımlarına bakıldığında muhalif olarak hep aynı çizgide olduğunu ifade etmiştir.

ii. Bugün gazetesine kayyum atanmasını protesto etmesiyle ilgili olarak o gün birçok milletvekilinin ve değişik kesimden insanın orada bulunduğunu, bu eyleme basın özgürlüğü adına katıldığını, başka bir gazete için de bunu yapacağını ileri sürmüştür.

iii. Meydan gazetesinde çalışmasına ilişkin olarak *"Nerede yazdığın değil ne yazdığın önemlidir."* düsturuyla bu gazetede yazmaya ikna olduğunu, o dönem muhalif olduğu için başka bir platformda yer alamadığını, hatta bir televizyonda başlayacak olan programının engellendiğini, bu çaresizlikle yazmayı kabul ettiğini, sonuçta bu gazetenin yasal bir gazete olduğunu, terör örgütü gazetesiye bu gazeteye neden izin verildiğini belirtmiştir.

iv. 17-25 Aralık süreciyle ilgili tweetlerinin suç oluşturmadığını, o dönemde birçok kişinin bu konuda açıklama yaptığını, o dönemde Meydan gazetesinde de çalışmadığını savunmuştur.

v. *Fuatavni* ile görüştüğü iddiasının dedikodu niteliğinde bir iftira olduğunu, bu iftirayı atan kişilerle husumeti olduğunu dile getirmiştir.

vi. Örgüt üyelerinin, paylaşımlarını retweet ettikleri, yurt içi ve yurt dışında Twitter'da gündem oluşturdukları iddiasına ilişkin olarak 1 milyon 700 bin takipçisinin olduğunu, böyle bir platformda kendi tweetlerini paylaşanları kontrol etmesinin mümkün olmadığını, kendi iradesi dışında gelişen bir durumla suçlanmasının absürd olduğunu söylemiştir.

vii. 15/2/2011 tarihli *"O kadar isterdimki bir darbe olsun."* şeklinde; 14/2/2011 tarihli *"Darbe zamanlarında bile daha fazla demokrasi vardı sanki"* şeklinde; 15/2/2011 tarihli *"Mısır'da ordu geldi göreve bi tane tutuklama var mı orası burdan daha özgür bi de örnek olacakmışlar pehh peh"* şeklinde ve 28/2/2011 tarihli *"Ordu Göreve"* şeklinde, 20/2/2015 tarihli *"Erdoğan 28 Şubat sunumunu izlerken"*

gözyaşlarını tutamamış. Gün gelip onun devrini sunduklarında, göz yaşlarını tutamayacak milyonlar var!" şeklinde; 9/2/2015 tarihli "*Erdoğan bir gün, o ya da bu şekilde gidecek. Tabi ki ardında kutuplaşmış, parçalanmış itibarsızlaşmış, ekonomisi çökmüş bir ülke bırakarak*" şeklindeki tweetleriyle ilgili olarak bu tweetlerden 15/2/2011 tarihli olanının Mısır ile ilgili olduğunun çok açık olduğunu, Cumhurbaşkanı ile ilgili tweetinde Cumhurbaşkanı'nın da bir gün öleceğini ima ettiğini, bunun altında başka birşey aranmaması gerektiğini, 2011 yılındaki tweetlerinin espi amacıyla atıldığını beş yıl önce atılan bu tweetlerin 15 Temmuz darbe girişimiyle bir alâkasının olmadığını ifade etmiştir.

33. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılamada 27/3/2017 tarihinde başlayan ilk duruşma 31/3/2017 tarihine kadar devam etmiştir.

34. 31/3/2017 tarihinde Cumhuriyet savcısı başvurusunun da aralarında olduğu on üç sanığın tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi başvuruca dâhil yirmi bir sanığın tahliyesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Sanıklar ... ATİLLA TAŞ'ın üzerilerine atılı suçun vasfı ve mahiyeti, mevcut delil durumu, suç vasfının ileride sanıklar lehine değişme ihtimali, sabit ikametgah sahibi olmaları ve tüm dosya kapsamı dikkate alınarak sanıklar ve müdafilerinin tahliye taleplerinin kabulü ile başka suçtan tutuklu ve hükümlü değiller ise bu suçtan BİHAKKIN TAHLİYELERİNE, bu hususun temin için Cezaevi Müdürlüğüne müzekkere yazılmasına, tahliyelerine karar verilen sanıklar hakkında CMK.nun 109-3-a maddesi kapsamında yurt dışına çıkış yasağı adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına [karar verildi.]"

35. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca tahliye kararından birkaç saat sonra yeni bir soruşturma başlatılmıştır.

36. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı 31/3/2017 tarihinde 668 sayılı KHK'nın 3. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca bu soruşturma dosyası hakkında kısıtlama kararı vermiştir.

37. Bu soruşturma çerçevesinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca 31/3/2017 tarihinde başvuruca hakkında yakalama ve gözaltı kararı verilmiştir. Yakalama ve gözaltı kararları Silivri Ceza İnfaz Kurumuna 1/4/2017 tarihinde 00.41 ve 00.44 saatlerinde gönderilmiştir. Yargılama dosyasında yer alan bilgilere göre başvuruca saat 03.00'de Silivri Ceza İnfaz Kurumunda yakalanarak gözaltına alınan diğer kişilerle birlikte İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne götürülmüştür.

38. Başvuruca on dört gün süreyle gözaltında tutulduktan sonra İstanbul Emniyet Müdürlüğünde 13/4/2017 tarihinde ifade vermiştir. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca başvuruca aynı gün -ifadesi alınmaksızın- anayasal düzeni ve Hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanması talebiyle İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilmiştir.

39. Tutuklamaya sevk yazısında başvurusunun 668 sayılı KHK ile kapatılan Meydan gazetesinde ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından idari tedbir kararı uygulanan Haberdar adlı internet haber sitesinde köşe yazarlığı yaptığı, 25/2/2016-1/3/2016 tarihlerinde yurtdışına çıkış yaptığı, FETÖ/PDY örgütüyle bağlantılı olan ve ByLock kullanan kişilerle irtibatı olduğu, Bugün gazetesine kayyum atanması sonrasında

protesto gösterilerinin yapıldığı Bugün Televizyon Kanalının binası çevresindeki baz istasyonlarından başvuru telefonundan sinyal alındığı belirtilmiştir.

40. Sorğu tutanağında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca tanzim edilen evrak ve eklerinin başvuru okunduğu, isnat edilen suçlamanın anlatıldığı belirtilmiştir. Başvuru haklarını anladığını, müdafileriyle birlikte savunmasını yapacağını beyan etmiştir. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği aynı tarihte başvuru anayasal düzeni ve Hükümeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanmasına karar vermiştir. Tutuklama kararının gerekçesinin ilgili bölümü şöyledir:

"...şüpheli Atilla TAŞ'ın pop müzik sanatçısı olduğu, örgüte ait ve kapatılan meydan gazetesi ve haberdar isimli internet sitesinde köşe yazarlığı yaptığı, özellikle haberdar isimli internet sitesinin örgütün faaliyetleri çerçevesinde toplumda algı oluşturmak için fuatavni isimli twitter hesabından yayınlanan paylaşımları haber yaptığı, şüphelinin örgütsel faaliyet kapsamında sosyal medya hesabından twitler paylaştığı, aynı şekilde bu şüphelinin örgütün üst düzey mensupları olan E.D., E.Ş., S.S. isimli kişilerle telefon görüşme kayıtlarının bulunduğu, bu şüphelinin bylock kullanan örgüt mensupları olan R.B.T., C.K., E.G.A. ve K.G. ile telefon görüşme kayıtlarının bulunduğu, bu şüphelininde örgüt tarafından kendisine yüklenen misyon gereğince sosyal medyada ve kamu oyunda algı operasyonları yaptığı, anlaşılma ile tüm şüphelilerin FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün basın-yayın ve medya yapılanmasında faaliyette buldukları bu kapsamda eylem ve fikir birliği içerisinde hareket ettiği, darbe girişimi eylemlerinin etki ajanlığı görevini ifa ettikleri dikkate alınarak üzerlerine isnat edilen TCK 309 fıkra 1 ve 312 fıkra 1 maddesindeki suçlar ilişkin kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu, suçların katolog suçlar arasında yer aldığı, suçların alt sınırları dikkate alındığında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı, anlaşılma ile isimleri belirtilen şüpheliler ... Atilla TAŞ'ın ... CMK.100 ve devamı maddeleri uyarınca ayrı ayrı tutuklanmalarına [karar verildi.]"

41. Başvuru bu karara 20/4/2017 tarihinde itiraz etmiştir. İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliği 28/4/2017 tarihinde tutuklama kararında usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmadığından itirazın reddine karar vermiştir. Başvuru bu kararı 9/5/2017 tarihinde öğrenmiştir.

42. Başvuru 23/5/2017 tarihinde 2017/24546 sayılı bireysel başvuruyu yapmıştır.

43. 5/6/2017 tarihinde başvuru hakkında ikinci soruşturma kapsamında iddianame düzenlenmiştir. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen iddianamede FETÖ/PDY'nin elinde bulundurduğu medya organları ile algı operasyonları yaptığı, başvuru da örgütün amacı doğrultusunda gerek yazılı gerek görsel medyada gerekse internet ortamında algıya yönelik eylemler yaptığı, örgütün algı faaliyetlerine katılarak anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmaya engellemeye teşebbüs etme suçunu işlediği iddia edilmiştir.

44. İddianamede başvuruyla ilgili olarak Meydan gazetesinde ve BTK tarafından idari tedbir kararı uygulanan Haberdar adlı internet haber sitesinde köşe yazarlığı yaptığı, 25/2/2016-1/3/2016 tarihlerinde yurtdışına çıkış yaptığı, FETÖ/PDY örgütüyle bağlantılı olan ve Bylock kullanan kişilerle irtibatı olduğu, Bugün gazetesine kayyum atanması sonrasında protesto gösterilerinin yapıldığı Bugün Televizyon Kanalının binası çevresindeki baz istasyonlarından başvuru telefonundan da sinyal alındığı şeklinde tespitlerde bulunulmuştur.

45. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi 16/6/2017 tarihinde iddianamenin kabulüne karar vermiş ve E.2017/223 sayılı dosya üzerinden kovuşturma aşaması başlamıştır.

46. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi 18/8/2017 tarihli duruşmada E.2017/67 sayılı dava dosyası ile iş bu dava dosyasının aralarında şahsi, hukuki ve fiilî bağlantı bulunduğu gerekçesiyle birleştirilmesine, yargılamanın aynı Mahkemenin E.2017/67 sayılı dava dosyası üzerinden yürütülmesine ve başvuruçunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir.

47. Başvuruçunun 18/8/2017 tarihinde Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) aracılığıyla yaptığı savunmasında ikinci iddianamede belirtilen suçlamalarla ilgili olarak özetle;

i. S.S. (Haberdar adlı internet haber sitesinin sahibi ve genel yayın yönetmeni) isimli kişinin internet sitesinde bir yazısını yayınladığını, iki tane yazıyı daha yayımlayabilmek için kendisini aradığını ve bu teklifi kabul ettiğini, bu kişinin daveti üzerine yemek yediklerini, bunun sıradan bir sosyal münasebet olduğunu, gazeteci çevresinden birileriyle tanışmak istediğini bu kişinin fuatavni olduğunu bilmediğini, E.A., A.M. ile de bu vesileyle tanıştığını söylemiştir.

ii. E.D.nin, kızının doğum yapması üzerine kendisini tebrik etmek için aradığını, bu kişiyi daha önce tanımadığını, bu kişinin çalıştığı yayın grubunun başındaki adam olduğunu ifade etmiştir.

iii. Diğer irtibatı olduğu kişilerin de medya çalışanları, çalıştığı gazetenin doktoru ve avukatı olduğunu, görüşmelerinin olağan görüşmeler olduğunu belirtmiştir.

iv. 27-29 Ekim tarihleri arasında Bugün Televizyonuna gittiğini ancak o tarihlerde muhalefet partilerinin, milletvekillerinin, her kesimden insanın da orada bulunduğunu, bunun suç olmadığını ifade etmiştir.

v. Yurtdışına çıkışlarıyla ilgili olarak ise konser, televizyon programı yapmak ve klip çekmek amacıyla yurtdışına çıktığını beyan etmiştir.

48. 24/10/2017 tarihli duruşmada başvuruçunun tutuklulukta geçirdiği süre, suç vasfının değişme ihtimali nazara alınarak yurt dışına çıkış yasağı konulmak ve her ay iki defa kolluk biriminde imza atmak suretiyle adli kontrol altına alınarak tahliyesine karar verilmiştir.

49. Savcılık 6/2/2018 tarihli duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunmuştur. Mütalaada başvuruçunun cep telefonu üzerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen bilirkişi raporunda belirtildiği üzere android işletim sistemi kurulu bir cihazın standart uygulamaları ve uygulama marketi üzerinden indirilip yüklenen uygulamaların mobil cihaz ekranında görüntülenme şekli tasarımları sunan Launcher isimli uygulamanın alt klasöründe silinmiş ya da aynı market kimliği ile bir başka cihaza yüklenmesi nedeniyle bu cihazda görünmeyen FETÖ/PDY mensuplarının kullanmaları amacıyla oluşturulan, münhasıran bu suç örgütünün mensupları tarafından kullanılan, örgüt talimatı ile bu ağa dâhil olunan ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanılan bir ağ olan ByLock uygulamasının indirildiğinin tespit edildiği belirtilmiştir.

50. Başvurucu 20/2/2017 tarihinde dosyadaki bilirkişi raporuna karşı uzman mütalaası sunmuştur. T.B. tarafından hazırlanan uzman raporuna göre Bylock uygulamasına ait kalıntının telefona 27/11/2014 tarihinde indirilen APUS adındaki ve yaklaşık bir milyon kişi tarafından indirilen hâlen Google Play'den indirilebilen farklı bir uygulamaya ait cloudcashi.db isimli veri tabanında tespit edildiği, APUS uygulamasının telefonun arayüzünü değiştirerek daha kullanışla hâle getiren, uygulamaları türlerine göre listeleyebilen, Türkçe dil desteği sağlayan bir uygulama olduğu, uygulama içinde kategoriler hâlinde reklam olarak da iki yüz seksen sekiz adet farklı programın önerildiği, Bylock uygulamasının da reklam olarak önerilen bu uygulamalardan biri olduğu, başvuru telefonunda APUS uygulaması tarafından reklam amaçlı Bylock uygulamasının adı, indirilme linki ve Bylock logosunun bağlantısı gibi bilgilerin otomatik ve gayri iradi olarak indirildiği ve bir veri tabanı dosyasına iki yüz seksen sekiz farklı uygulama ile kaydedildiği belirtilmiştir. Sonuç olarak uzman raporunda başvuru telefonunun Bylock uygulamasını indirmede, çalıştırmadığı ve kullanmadığı, Bylock kalıntısının APUS adlı uygulama üzerinden reklam amaçlı olarak indirildiği değerlendirilmesinde bulunulmuştur.

51. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi 8/3/2018 tarihli kararıyla başvuru telefonunun terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte yardım etme suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Gerekçeli kararın ilgili bölümü şöyledir:

"Sanık Atilla TAŞ, esasen Türk Pop Müziği şarkıcısı olup, sunuculuk ve oyunculuğun yanı sıra FETÖ-PDY soruşturması kapsamında kapatılan Meydan Gazetesi'nde köşe yazarlığı yapmıştır. Meydan gazetesi, FETÖ/PDY terör örgütüne aidiyeti nedeniyle 668 sayılı KHK ile kapatılmıştır.

...

HTS analiz raporlarından sanığın diğer sanıklardan S.S. A.M. ile ve dava dışı başta E.D. olmak üzere FETÖ/PDY irtibatı nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma yapılan çok sayıda kişi ile irtibat halinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Sanığın, örgüte aidiyeti nedeniyle kayyum atanan ve kapatılan kurumlar çevresinde düzenlenen protesto eylemlerinde yer alarak destek verdiği görülmektedir.

Sanığın iddianamede belirtilen ve kendisine aidiyeti sanık tarafından inkar edilmeyen bir kısmı gayriciddi mahiyette çok sayıda yazı ve twit şeklindeki paylaşımlarında FETÖ/PDY silahlı terör örgütünü övücü, hükümeti ve Cumhurbaşkanı'na çok sert bir dille eleştirir içerikler bulunduğu, sanığın anılan örgütün fikir ve ideolojisine paralel olarak örgüte destek verdiği,

...

Sanıktan elde edilen SAMSUNG marka cep telefonu üzerinde mahkememizce yaptırılan ve inceleme sonucu dosyaya ibraz edilen bilirkişi raporuna göre, android işletim sistemi kurulu bir cihazın standart uygulamaları ve uygulama marketi üzerinden indirilip yüklenen uygulamaların mobil cihaz ekranında görüntülenme şekli tasarımları sunan Launcher isimli uygulamanın alt klasöründe silinmiş ya da aynı market kimliği ile bir başka cihaza yüklenmesi nedeniyle bu cihazda görünmeyen, FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının kullanmaları amacıyla oluşturulan, münhasıran bu suç örgütünün mensupları tarafından kullanılan, örgüt talimatı ile bu ağa dahil olunan ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanılan bir ağ olan ByLock uygulamasının indirildiği tespit edilmiş ise de sanığın bu programı kullandığı tespit edilememiştir.

Sanığın FETÖ/PDY'nin finansman kaynağı olan Bank Asya'da hesabının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Her ne kadar sanık Atilla TAŞ, FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne aidiyeti nedeniyle 668 sayılı KHK ile kapatılan Meydan gazetesi bünyesinde bir süre çalışmış, yazı ve twitleriyle örgütün amacı ve ideolojisi doğrultusunda örgütün propagandasını yaparak hedef kitle üzerinde hükümeti ve Cumhurbaşkanı'na itibarsızlaştırmaya yönelik faaliyetlerde bulunmuş, her aşamada örgütün yanında saf tutmuş, örgüt mensuplarıyla irtibat içinde bulunup görüntü vermiş ise de;

Silahlı örgüte üyelik suçunun oluşabilmesi için örgütle organik bağ kurulması ve kura olarak süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk gerektiren eylem ve faaliyetlerin bulunması gereklidir. Ancak sanığın, örgüt amacını benimsediği, örgütün hiyerarşik yapısına dahil olduğu ve bu suretle verilecek görevleri yerine getirmeye hazır olmak üzere kendi iradesini örgüt iradesine terk edip, örgütle organik bağ kurduğuna dair kanıtların bu yönde kesin kanaat oluşturmak için yeterli olmadığı, örgüt üyeliği için aranan süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk unsurlarının bir arada gerçekleşmediği, sanığın adı geçen örgütle geçmişe dayal bir iltisakının ve örgütsel geçişinin bulunmadığı, sabit olan eylemlerinin devleti ve anayasal düzeni ortadan kaldırmaya yönelik bir terör örgütü olduğu o tarihler itibarıyla artık tüm halk tarafından anlaşılmış olan örgütün amacını ve faaliyetlerinde kullanılacağını bilerek, örgütün halk nezdinde yok olan dini cemaat algısının yeniden oluşturulması ve örgüte yönelik tasfiye operasyonlarının durdurulmasını sağlamaya yönelik, örgütün amacını gerçekleştirmeye hizmet edecek yardım niteliğindeki bulunduğu, örgüt içindeki hiyerarşik yapıya dahil olmamakla birlikte, örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme suçunu oluşturduğunun kabulü gerektiği kanaatiyle sanığın TCK. nın 220/7 maddesi göndermesiyle 314/2 maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmiştir.

52. İlk derece mahkemesi kararına karşı istinaf yoluna başvurulmuştur. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi 22/10/2018 tarihli ilamıyla istinaf başvurusunun esaslan reddine karar vermiştir. Karar bu suretle kesinleşmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

53. İlgili ulusal ve uluslararası hukuk için bkz. Şahin Alpay [GK], B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §§ 41-64.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

54. Mahkemenin 29/5/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Kişi Hürriyeti ve Güvenliği Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddialar

1. Soruşturma Dosyasına Erişimin Kısıtlandığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiası ve Bakanlık Görüşü

55. Başvurucu 2016/30220 sayılı ve 2016/54368 sayılı başvurularında kısıtlamanın dayanağını oluşturan 5271 sayılı Kanun'un 153. maddesinin yeterli kesinlikte ve netlikte olmadığını, kanun kalitesini taşımadığını, dosyada kısıtlanma kararı verilmesini gerektirecek bir zorunluluk bulunmadığını, kısıtlama tedbirinin orantılı olmadığını, kısıtlama kararının ve

bu karara yaptığı itirazın reddi kararının gerekçesiz olduğunu, soruşturma dosyasında verilen kısıtlama kararı nedeniyle tutuklamanın yasallığının tartışılmasına olanak sağlayacak delil ve belgelere ulaşma imkanının ortadan kaldırıldığını, bu nedenle etkili bir şekilde tutukluluğa itiraz edemediğini, bu durumun silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine aykırı olduğunu, belirterek adil yargılanma ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

56. Başvurucu 2017/24546 sayılı başvurusunda soruşturma dosyasında verilen kısıtlama kararı nedeniyle tutuklamanın yasallığının tartışılmasına olanak sağlayacak delil ve belgelere ulaşma imkânının ortadan kaldırıldığını, bu nedenle etkili bir şekilde tutukluluğa itiraz edemediğini, bu durumun silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine aykırı olduğunu, tutuklamaya sevk yazısını göremediğini, tutuklamanın yasallığının tartışılmasına olanak sağlayacak delil ve belgelere ulaşma imkânının ortadan kaldırıldığını belirterek adil yargılanma ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

57. Bakanlık görüşünde; bu bölümdeki iddialara ilişkin olarak bir açıklamaya yer verilmemiştir.

b. Değerlendirme

58. Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası şöyledir:

"Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir."

59. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun bu bölümdeki iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası bağlamında kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

i. Uygulanabilirlik Yönünden

60. Anayasa Mahkemesi *Aydın Yavuz ve diğerleri* kararında, olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı dönemlerde alınan tedbirlere ilişkin bireysel başvuruları incelerken Anayasa'nın 15. maddesinde ortaya konulan temel hak ve özgürlüklere ilişkin güvence rejimini dikkate alacağını belirtmiştir. Buna göre olağanüstü bir durumun bulunması ve bunun ilan edilmesinin yanı sıra bireysel başvuruya konu temel hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden tedbirin olağanüstü durumla bağlantılı olması hâlinde inceleme Anayasa'nın 15. maddesi uyarınca yapılacaktır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 187-191).

61. 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe teşebbüsünden sonra Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu 21/7/2016 tarihinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar vermiş, daha sonra da olağanüstü hâl birçok kez uzatılmıştır. Olağanüstü hâl ilanı nedenlerinin başında darbe teşebbüsü gelmektedir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 224, 226). Olağanüstü hâl ilanı ile darbe teşebbüsünden kaynaklanan tehlikenin yanı sıra bu teşebbüsün arkasında olduğu değerlendirilen FETÖ/PDY'den kaynaklanan tehdit ve tehlikenin de bertaraf edilmesinin amaçlandığı görülmektedir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 48, 229). Nitekim darbe teşebbüsünün arkasındaki yapılanmanın FETÖ/PDY olduğuna ilişkin kamu

makamlarınca ve soruşturma mercilerince yapılan değerlendirmeler olgusal temellere dayanmaktadır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 216).

62. Başvurucunun tutuklandığı tarihte Türkiye'de olağanüstü hâl yönetim usulü yürürlükte. Tutuklama kararında, başvurucunun darbe teşebbüsünün arkasındaki yapılanma olduğu belirtilen FETÖ/PDY üyesi olduğu ileri sürülmüştür. Dolayısıyla başvurucunun tutuklanmasına dayanak olan suçlamanın olağanüstü hâl ilanını gerekli kılan olaylarla ilgili olduğu görülmektedir. Bu nedenle kısıtlamanın hukuki olup olmadığının, bir başka ifadeyle kararın kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı üzerindeki etkisinin incelenmesi Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle kısıtlamanın Anayasa'nın 19. maddesinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecektir.

ii. Kabul Edilebilirlik Yönünden

(1) Genel İlkeler

63. Genel ilkeler için bkz. *Turhan Günay* [GK], B. No: 2016/50972, 11/1/2018, §§ 58-72.

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

64. Başvuru formu ve eklerinde, kısıtlama kararlarının daha sonra kaldırılıp kaldırılmadığı hususunda herhangi bir bilgi veya belge bulunmamakla birlikte İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesince iddianamelerin kabul edildiği 1/2/2017 ve 16/6/2017 tarihleri itibarıyla kısıtlılık 5271 sayılı Kanun'un 153. maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca kendiliğinden sona ermiş bulunmaktadır.

65. Soruşturma aşamasında başvurucuya yöneltilen suçlamaların içeriğinin İl Emniyet Müdürlüğünde yapılan ifade alma işlemi sırasında başvurucuya sorulan sorularda açıklandığı ve başvurucunun ifadesinde anılan suçlamalarla ilgili beyanda bulunduğu görülmektedir.

66. Öte yandan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen tutuklama talep yazısında kolluk tespiti, arama tutanakları ve açık kaynak araştırmaları dikkate alındığında, suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve tutuklama nedeninin bulunduğu belirtmiştir. Savcılıkça tanzim edilen evrak ve ekleri sorgu işlemi öncesinde İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından başvurucuya okunmuştur. Ayrıca sorgu tutanağında, başvurucuya isnat edilen suçların okunup anlatıldığı da belirtilmiştir. Başvurucunun sorgu sırasında suçlama konusu olaylarla ilgili anlatımda bulunduğu, sorulan sorulara cevap verdiği; sorgu sırasında hazır bulunan başvurucu müdafinin ise suçlamaların esasıyla ilgili savunma yaptığı görülmektedir. Ayrıca başvurucunun tutukluluğuna itiraz dilekçesinde de usul ve esasa ilişkin ayrıntılı bir biçimde savunmada bulunulmuştur. Dolayısıyla başvurucunun ve müdafinin isnat edilen suçlamalara ve tutukluluğa temel teşkil eden bilgilere gerek sorgu öncesinde gerekse sorgu sonrasında vâkıf olduğu anlaşılmaktadır.

67. İkinci soruşturma kapsamında Savcılıkça tanzim edilen evrak ve ekleri sorgu işlemi öncesinde İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından başvurucuya okunmuştur. Başvurucunun sorgu sırasında suçlama konusu olaylarla ilgili anlatımda bulunduğu, sorulan sorulara cevap verdiği; sorgu sırasında hazır bulunan başvurucu müdafinin ise suçlamaların

esasıyla ilgili savunma yaptığı görülmektedir. Ayrıca başvurucunun tutukluluğuna itiraz dilekçesinde de usul ve esasa ilişkin ayrıntılı bir biçimde savunmada bulunulmuştur. Dolayısıyla başvurucunun ve müdafinin isnat edilen suçlamalara ve tutukluluğa temel teşkil eden bilgilere gerek sorgu öncesinde gerekse sorgu sonrasında vâkif olduğu anlaşılmaktadır.

68. Bu itibarla suçlamalara dayanak olan temel unsurların ve tutmanın hukukiliğinin değerlendirilmesi için esas olan bilgilerin başvurucuya veya müdafilerine bildirilmiş ve başvurucuya bunlara karşı savunma ve itirazlarını ileri sürme imkânı verilmiş olması dikkate alındığında birkaç ay devam eden soruşturma aşamasında uygulanmış olan kısıtlılık nedeniyle başvurucunun tutukluluğa karşı etkili bir şekilde itirazda bulunamadığının kabulü mümkün görülmemiştir.

69. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun kısıtlama kararı nedeniyle tutukluluğa etkili bir şekilde itirazda bulunamadığı iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

70. Buna göre başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik olarak soruşturma dosyasında kısıtlama kararı verilmesi suretiyle yapıldığı belirtilen müdahalenin Anayasa'da (özellikle 19. maddenin sekizinci fıkrasında) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

2. Tutuklamanın Hukuki Olmadığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

71. Başvurucu; 2016/30220 sayılı başvurusunda isnat edilen suçların katalog suçlardan olmadığını, tutuklama nedenlerinin varsayılmayacağını, kuvvetli suç şüphesine ve tutuklama nedenlerine dayanak olabilecek somut bir olgu gösterilmediğini, suç işlediğine dair kuvvetli suç şüphesinden bahsedilemeyeceğini, tutuklamaya dayanak olarak gösterilen delillerin yazmış olduğu gazete yazılardan ve sosyal medya paylaşımlarından ibaret olduğunu, tutuklandığı suç olan örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme suçu kapsamında isnat edilen eylemlerin terör örgütüne yardım niteliğinde olmadığını, bu suçun oluşması için yapılan yardımın maddi nitelikte olması gerektiğini, tutuklamanın istisnai nitelikte bir tedbir olduğu hususunun dikkate alınmadığını, tutuklanmasını gerektiren bir durum olmadığını, tutuklamaya alternatif tedbirlerin neden yetersiz kalacağını açıklanmadığını belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

72. Başvurucu 2017/24546 sayılı başvurusunda silahlı terör örgütü üyeliğiyle yargılandığı davada tahliye edilmişken Silivri Ceza İnfaz Kurumundan salıverildiği aynı günün akşamında sosyal medyada Hükûmete yakın kişilerin çağrısı sonucunda daha önceden hiç kimsenin varlığından haberdar olmadığı ve muhtemelen o akşam oluşturulmuş bir soruşturma sonucunda tutuklandığını, tahliye kararı veren heyet ve duruşma savcısı hakkında soruşturma başlatıldığını ve açığa alındıklarını, tekrardan tutuklanmasını hukuki gerekçelerle açıklanmasının mümkün olmadığını, bu tutuklamanın Anayasa'da öngörülen bir amaca yönelik olmadığını, ilk tutuklama kararı kaldırıldığı için tutuklandığını, bu durumun kötü niyet yasağına aykırı olduğunu ve ağır ve açık bir usulsüzlük teşkil ettiğini, tutuklama kararı veren Hâkimliğin kararından neden tutuklandığının anlaşamadığını, kendisine isnat edilen Haberdar adlı internet haber sitesinde yazarlık yaptığı iddiasının doğru olmadığını, isnat

edilen suçlar yönünden kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların bulunmadığını, tutuklama nedenlerinin de oluşmadığını, tutuklama nedenlerinin açık ve somut olgulara dayalı olarak ortaya konulmadığını, isnat edilen eylemlerin yeni eylemler olmadığını, ilk soruşturmadaki eylemlerin başka bir suça dayanak olarak kullanıldığını, tutuklama tedbirinin ölçüsüz olduğunu, tutuklamaya alternatif tedbirlerin neden yetersiz kalacağını açıklanmadığını belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

73. Bakanlık görüşünde; soruşturma makamlarınca atıf yapılan başvuru yazılarının ve paylaşımlarının ve diğer delillerin başvuru objektif bir gözlemcide terör örgütüne üye olduğu yönünde şüphe oluşturacak nitelikte olduğunu belirtmiştir. Darbe teşebbüsü sonrasındaki olağanüstü durum gözönünde bulundurulduğunda başvuru yakalanıp gözaltına alınmasına ilişkin sürecin temelsiz ve keyfi olmadığı ifade edilmiştir.

74. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında; tutuklanması ile darbe girişimi arasında bir illiyet bağının kurulmasının mümkün olmadığını, Bakanlık görüşünde de yazıları ve sosyal medya paylaşımları dışında başka bir delilin ortaya konulmadığını, tutuklama kararında hangi yazı ve paylaşımlarının isnat edilen suçlarla bağlantısı olduğunu gösterilmediğini, bütün sanıklar yönünden ortak değerlendirme yapıldığını, somut olayda kuvvetli suç şüphesinin varlığından bahsedilemeyeceğini ileri sürmüştür.

b. Değerlendirme

75. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması*" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

76. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması*" kenar başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir."

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz."

77. Anayasa'nın "*Kişi hürriyeti ve güvenliği*" kenar başlıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi şöyledir:

"Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir."

...

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

78. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, § 16). Bu itibarla başvurunun bu bölümdeki iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir. Anayasa Mahkemesinin bu bağlamdaki incelemesi, başvuru hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılması ile yargılamanın muhtemel sonuçlarından bağımsız olarak tutuklamanın hukukiliğinin değerlendirilmesiyle sınırlı olacaktır. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edilip edilmediği incelenirken her bir başvuru kendi koşullarında değerlendirilir.

i. Uygulanabilirlik Yönünden

79. Başvurunun tutuklanmasına dayanak olan suçlamanın olağanüstü hâl ilanını gerekli kılan olaylarla ilgili olduğu görülmektedir.

80. Bu itibarla olağanüstü hâl ilanına sebebiyet veren olaylar kapsamında bir suçlamayla tutuklanan başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin hukuki olup olmadığının incelenmesi Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle başvurunun tutuklanmasının başta Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri olmak üzere diğer maddelerinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

ii. Kabul Edilebilirlik Yönünden

81. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir nedeni de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

iii. Esas Yönünden

(1) Genel İlkeler

82. Anayasa Mahkemesi gazetecinin tutuklanmasının Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı bağlamında tutuklamanın hukukiliğine ilişkin başvuruları incelerken gözönünde bulunduracağı genel ilkeleri *Şahin Alpay* (§§ 77-91) kararında etraflı bir biçimde şu şekilde ortaya koymuştur:

"77. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek şartıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının kısıtlanması ancak Anayasa'nın anılan maddesi kapsamında belirlenen durumlardan herhangi birinin varlığı hâlinde söz konusu olabilir (Murat Narman, B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).

78. Ayrıca kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin ölçütlerin belirlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde

belirtilen koşullara uygun olmadığı müddetçe Anayasa'nın 19. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Bu sebeple sınırlamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (Halas Aslan, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53, 54).

79. Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının sınırlanabileceği durumların şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri uyarınca kişi hürriyetine ilişkin müdahale olarak tutuklamanın kanuni bir dayanağının bulunması zorunludur (Murat Narman, § 43; Halas Aslan, § 55).

80. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında; suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişilerin ancak kaçmalarını, delilleri yok etmelerini veya değiştirmelerini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde hâkim kararıyla tutuklanabilecekleri belirtilmiştir (Halas Aslan, § 57).

81. Buna göre tutuklama ancak 'suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler bakımından mümkündür. Bir başka anlatımla tutuklamanın ön koşulu, kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli belirtinin bulunmasıdır. Bunun için suçlamanın kuvvetli sayılabilecek inandırıcı delillerle desteklenmesi gerekir. İnandırıcı delil sayılabilecek olguların niteliği büyük ölçüde somut olayın kendine özgü şartlarına bağlıdır (Mustafa Ali Balbay, B. No: 2012/1272, 4/2/2013, § 72).

82. Başlangıçtaki bir tutuklama için kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu tüm delilleriyle birlikte ortaya konması her zaman mümkün olmayabilir. Zira tutmanın bir amacı da kişi hakkındaki şüpheleri teyit etmek veya çürütmek suretiyle ceza soruşturmasını ve/veya kovuşturmasını ilerletmektir (Dursun Çiçek, B. No: 2012/1108, 16/7/2014, § 87; Halas Aslan, § 76). Bu nedenle yakalama veya tutuklama anında delillerin yeterli düzeyde toplanmış olması mutlaka gerekli değildir. Bu bakımdan suç isnadına ve dolayısıyla tutuklamaya esas teşkil edecek şüphelere dayanak oluşturan olgular ile ceza yargılamasının sonraki aşamalarında tartışılacak olan ve mahkûmiyete gerekçe oluşturacak olguların aynı düzeyde değerlendirilmemesi gerekir (Mustafa Ali Balbay, § 73).

83. Bununla birlikte şüpheli veya sanığa isnat edilen eylemlerin ifade, basın ve sendika özgürlükleri ile siyasi faaliyette bulunma hakkı gibi demokratik toplum düzeni bakımından vazgeçilmez temel hak ve özgürlükler kapsamında olduğu hususunda ciddi iddiaların bulunduğu veya bu durumun somut olayın koşullarından anlaşılabilirdiği hâllerde tutuklamaya karar veren yargı mercilerinin kuvvetli suç şüphesini belirlerken daha özenli davranmaları gerekir. Buradaki özen yükümlülüğüne riayet edilip edilmediği Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir (Gülser Yıldırım (2) [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, § 116; bu yöndeki denetim sonucunda verilen ihlal kararı için bkz. Erdem Gül ve Can Dünder [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, §§ 71-82; kabul edilemezlik kararları için bkz. Mustafa Ali Balbay, § 75; Hidayet Karaca [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, § 93; İzzettin Alpergin [GK], B. No: 2013/385, 14/7/2015, § 46; Mehmet Baransu (2), B. No: 2015/7231, 17/5/2016, §§ 124, 133, 142).

84. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, tutuklama kararının 'kaçma' ya da 'delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini' önlemek amacıyla verilebileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte anayasa koyucu, tutuklama nedenlerine ilişkin olarak 'bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde'

ibaresine yer vermek suretiyle hem tutuklama nedenlerinin Anayasa'da ifade edilenlerle sınırlı olmadığını belirtmiş hem de bunların dışında bir tutuklama nedeninin ancak kanunla düzenlenmesini mümkün kılmıştır (Halas Aslan, § 58).

85. Tutuklama nedenlerinin düzenlendiği 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde tutuklama nedenleri sayılmıştır. Buna göre şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olguların bulunması, şüpheli veya sanığın davranışlarının delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme, tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında kuvvetli şüphe oluşturmaları hâllerinde tutuklama kararı verilebilecektir. Maddede ayrıca işlendiği konusunda kuvvetli şüphe bulunması şartıyla tutuklama nedeninin varsayılacağı suçlara ilişkin bir listeye yer verilmiştir (Ramazan Aras, B. No: 2012/239, 2/7/2013, § 46; Halas Aslan, § 59). Bununla birlikte başlangıçtaki bir tutuklama için Anayasa ve Kanun'da öngörülen tutuklama nedenlerinin dayandığı tüm olguların somut olarak belirtilmesi -işin doğası gereği- her zaman mümkün olmayabilir (Selçuk Özdemir [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, § 68).

86. Diğer taraftan Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamaların 'ölçülülük' ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan 'tutuklamayı zorunlu kılan' ibaresiyle de tutuklamanın ölçülü olması gerektiğine işaret edilmektedir (Halas Aslan, § 72).

87. Ölçülülük ilkesi, 'elverişlilik', 'gereklilik' ve 'orantılılık' olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik, öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını; gereklilik, ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmalarının mümkün olmamasını; orantılılık ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2016/13, K.2016/127, 22/6/2016, § 18; Mehmet Akdoğan ve diğerleri, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 38).

88. Bu bağlamda dikkate alınacak hususlardan biri tutuklama tedbirinin isnat edilen suçun önemi ve uygulanacak olan yaptırımın ağırlığı karşısında ölçülü olmasıdır. Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde; işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması hâlinde tutuklama kararı verilemeyeceği ifade edilmiştir (Halas Aslan, § 72).

89. Ayrıca tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunun söylenebilmesi için tutuklamaya alternatif diğer koruma tedbirlerinin yeterli olmaması gerekir. Bu çerçevede -tutuklamaya göre temel hak ve özgürlüklere daha hafif etkide bulunan- adli kontrol yükümlülüklerinin ulaşılmak istenen meşru amaç bakımından yeterli olması hâlinde tutuklama tedbirine başvurulmamalıdır. Nitekim bu hususa 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (1) numaralı fıkrasında işaret edilmiştir (Halas Aslan, § 79).

90. Her somut olayda tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin olup olmadığının, tutuklama nedenlerinin bulunup bulunmadığının ve tutuklama tedbirinin ölçülülüğünün takdiri öncelikle anılan tedbiri uygulayan yargı mercilerine aittir. Zira bu konuda taraflarla ve delillerle doğrudan temas hâlinde olan yargı mercileri Anayasa Mahkemesine kıyasla daha iyi konumdadır (Gülser Yıldırım (2), § 123).

91. Bununla birlikte yargı mercilerinin belirtilen hususlardaki takdir aralığını aşmışmadığı Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Anayasa Mahkemesinin bu husustaki denetimi, somut olayın koşulları dikkate alınarak özellikle tutuklamaya ilişkin süreç ve tutuklama kararının gerekçeleri üzerinden yapılmalıdır (Erdem Gül ve Can Dündar, § 79; Selçuk Özdemir, § 76; Gülser Yıldırım (2), § 124). Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 101.

maddesinin (2) numaralı fıkrasında; tutuklamaya ilişkin kararlarda kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını ve tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterileceği belirtilmiştir (Halas Aslan, § 75; Selçuk Özdemir, § 67)."

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

(a) İlk Tutuklama Kararı Yönünden

83. Başvurucu 3/9/2016 tarihinde terör örgütüne yardım etme suçundan İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğince tutuklanmıştır.

84. Somut olayda öncelikle başvurunun tutuklanmasının kanuni dayanağının olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Başvurucu, FETÖ/PDY terör örgütüyle bağlantısının bulunduğu iddiasıyla -terör örgütü üyesi olmamakla birlikte- örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme suçundan 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmıştır.

85. Anılan suç 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda suç olarak düzenlenmiş ve bir yaptırıma (hapis cezasına) bağlanmıştır. Bu yönüyle başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

86. Kanuni dayanağı bulunduğu anlaşılan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığı ve ölçülülüğü incelenmeden önce tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekir.

87. Somut olayda tutuklama kararında tüm şüpheliler hakkında kuvvetli suç şüphesi de dâhil olmak üzere tutuklama koşulları yönünden ortak değerlendirme yapılmıştır. Tutuklama kararında başvuru yönünden hangi yazı veya sosyal medya paylaşımının ya da hangi delilin terör örgütüne yardım kapsamında olduğuna ilişkin bir değerlendirmede bulunulmamıştır. İddianamede ise başvurunun hangi yazılarının ve paylaşımlarının suçlamaya konu edildiği belirtilmiştir. İddianamede ayrıca başvurunun Bugün gazetesine kayyum atanması sürecinde gerçekleştirilen protesto gösterilerine katıldığı, Fuatavni ile irtibatlı olduğu iddia edilmiştir. Mahkûmiyet kararında bilirkişi raporuna dayanılarak başvurunun ByLock uygulamasını indirdiği ancak bu programı kullanmadığı belirtilmiştir. Başvurunun sunduğu uzman mütalaasında ise başvurunun Bylock uygulamasını indirmede, çalıştırmadığı ve kullanmadığı değerlendirilmesinde bulunulmuştur. Başvurunun Bylock uygulamasını kullanmadığı hususunun sabit olması, bu uygulamayı indirdiğinin ise tartışmalı olması dikkate alınarak kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının tespitinde diğer deliller yönünden bir değerlendirme yapılacaktır.

88. Esasında tutuklamaya dayanak olan deliller başvurunun gazete yazılarından ve sosyal medya paylaşımlarından oluşan ifadeleridir. Kamu makamlarının FETÖ/PDY'ye yönelik olarak bu yapılanmanın hem kamudaki hem de sivil alandaki etkinliğini önlemeye yönelik tedbirler aldıkları dönemde başvurunun sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımların ve daha sonra FETÖ/PDY ile bağlantılı olması dolayısıyla kapatılan Meydan gazetesindeki yazılarının bir kısmının bu yapılanmayı övücü, bu yapılanmanın faaliyetlerini meşru göstermeyi ve yapılanmaya yönelik yürütülen soruşturmaları sonuçsuz bırakmayı hedefleyici nitelikte görülmesinin ve bu hususların başvuru ile FETÖ/PDY arasındaki ilişkiyi ortaya koyan bir olgu olarak değerlendirilmesinin keyfi olduğu söylenemeyecektir. Öte yandan başvurunun yazıları ve paylaşımlarıyla ortaya koyduğu bu tutumunu darbe

teşebbüsüne kadar devam ettirmesi de dikkate alındığında soruşturma mercilerinin bu yazı ve paylaşımları suçun işlendiğine dair kuvvetli bir belirti olarak değerlendirmeleri temelsiz ve keyfi bir yaklaşım olarak görülmemiştir.

89. Diğer taraftan başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlendirmede, tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar gözardı edilmemelidir. Darbe teşebbüsü sonrasında teşebbüsle veya FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlara ilişkin soruşturmalarda, delillerin sağlıklı bir şekilde toplanabilmesi ve soruşturmaların güvenlik içinde yürütülebilmesi için tutuklama dışındaki koruma tedbirlerinin yetersiz kalması söz konusu olabilir. Yine FETÖ/PDY ile bağlantılı kişilerin teşebbüs sırasında veya sonrasında ortaya çıkan kargaşadan yararlanmak suretiyle kaçma imkânı ve bu dönemde delillere etki edilmesi ihtimali normal zamanda işlenen suçlara göre çok daha fazladır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 271, 272; *Selçuk Özdemir* [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, §§ 78-79).

90. Başvurucunun tutuklanmasına karar verilen silahlı terör örgütüne yardım etme suçu, Türk hukuk sistemi içinde ağır cezai yaptırımlar öngörülen suç tipleri arasında olup isnat edilen suça ilişkin olarak kanunda öngörülen cezanın ağırlığı kaçma şüphesine işaret eden durumlardan biridir (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Hüseyin Burçak*, B. No: 2014/474, 3/2/2016, § 61; *Devran Duran* [GK], B. No: 2014/10405, 25/5/2017, § 66). Ayrıca anılan suç, 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan ve kanun gereği *tutuklama nedeni varsayılabilen* suçlar arasındadır.

91. Somut olayda İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğince başvurucunun tutuklanmasına karar verilirken tutuklama nedeni olarak başvurucunun üzerine atılı suçun *tutuklama nedeni varsayılabilen* suçlardan olmasına ve delillerin henüz toplanmamış olmasına, suçun niteliğine dayanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar ve somut olayın yukarıda belirtilen özel koşulları ile İstanbul 1. Sulh Ceza Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararın içeriği birlikte değerlendirildiğinde başvurucu yönünden dayanılan tutuklama nedenlerinin olgusal temellerinin olduğu söylenebilir.

92. Başvurucu hakkındaki tutuklama tedbirinin ölçülü olup olmadığının da belirlenmesi gerekir. Bir tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri kapsamında ölçülülüğünün belirlenmesinde somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır. Öncelikle terör suçlarının soruşturulması kamu makamlarını ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, adli makamlar ve güvenlik görevlilerinin -özellikle organize olanlar olmak üzere- suçlarla ve suçlulukla etkili bir şekilde mücadelesini aşırı derecede güçleştirmeye neden olabilecek şekilde yorumlanmamalıdır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Devran Duran*, § 64). Özellikle darbe teşebbüsüyle veya FETÖ/PDY ile bağlantılı soruşturmaların kapsamı ve niteliği ile FETÖ/PDY'nin özellikleri de dikkate alındığında bu soruşturmaların diğer ceza soruşturmalarına göre çok daha zor ve karmaşık olduğu ortadadır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 350).

93. Somut olayın yukarıda belirtilen özellikleri dikkate alındığında İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin isnat edilen suç için öngörülen yaptırımın ağırlığını, işin niteliğini ve önemini de gözönünde tutarak başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağı sonucuna varmasının keyfi ve temelsiz olduğu söylenemez.

94. Açıklanan gerekçelerle başvuruçunun tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasına ilişkin olarak Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ile güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

95. Buna göre başvuruçunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin bu hakka dair Anayasa'da (13. ve 19. maddelerde) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Hasan Tahsin GÖKCAN ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ bu görüşe katılmamışlardır.

(b) İkinci Tutuklama Kararı Yönünden

96. Başvuruçu tahliye edildikten sonra ikinci soruşturma kapsamında bu kez anayasal düzeni ve Hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçundan 14/4/2017 tarihinde tutuklanmıştır.

97. Somut olayda öncelikle başvuruçunun ikinci kez tutuklanmasının kanuni dayanağının olup olmadığının belirlenmesi gerekir.

98. 5271 sayılı Kanun'un 90. maddesinin (2) numaralı fıkrasında bir suç işlediği şüphesiyle kişinin yakalanabilmesi için tutuklama şartlarının varlığı aranmıştır. Diğer bir deyişle yakalama emri düzenlenmesini gerektiren diğer nedenlerden (örneğin 5271 sayılı Kanun'un 98. maddesi) farklı olarak tutuklama amacıyla yakalama yapılabilmesi için kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut deliller bulunmalıdır. Diğer taraftan kanun koyucu suç şüphesiyle yakalanan kimselerin gerek gözaltı süresinin dolması gerekse hakim kararıyla serbest kalması üzerine özgürlüğüne yönelebilecek keyfi müdahaleleri önlemek amacıyla yakalama yasağı öngörmüştür. Bu yasak itiraz mercii tarafından verilen yakalama kararını kapsamamaktadır. Şöyle ki; 5271 sayılı Kanun'un 91. maddesinin (6) numaralı fıkrasına göre gözaltı süresinin dolması veya sulh ceza hâkiminin kararı üzerine serbest bırakılan kişi hakkında yakalamaya neden olan fiille ilgili yeni ve yeterli delil elde edilmedikçe ve Cumhuriyet savcısının kararı olmadıkça bir daha aynı nedenle yakalama işlemi uygulanamayacaktır. Bu hüküm uyarınca aynı fiilden dolayı ikinci kez yakalama yapılabilmesi için yeni ve yeterli delil elde edilmesi zorunludur. Sözü edilen yeterli delilin 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde belirtilen nitelikte olması gerektiği açıktır. Bu nedenlerle aynı yasağın tutuklama tedbiri açısından da geçerli olması gerekir. Zira yeni ve yeterli delil elde edilmeden verilen yakalama kararı kanuna aykırı olduğunda, yakalama kararı sonrasında aynı verilere dayanan tutuklama kararı da evleviyetle kanuna aykırı olacaktır.

99. Somut olayda ilk tutuklama kararının dayanağı başvuruçunun sosyal medyadaki paylaşımları ve gazete yazılarıyla FETÖ/PDY'nin amaçları doğrultusunda hareket ederek bu örgüte yardım ettiği iddiasıdır. İkinci tutuklama kararı da aynı olgulardan hareketle başvuruçunun anayasal düzeni değiştirmeye çalıştığı iddiasına ilişkindir. İkincisinde farklı bir suç nitelmesi yapılmış ise de her iki tutuklama kararında temelde aynı olgulara dayanılmıştır. Başka bir deyişle ikinci tutuklamaya dayanak gösterilen olgusal temelin yukarıda açıklanan kanunilik şartını gerçekleştirmekten uzak olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan ikinci tutuklama kararında ilk tutuklama tedbirine dayanak suçun dışında başka suçlara vücut verebilecek yeni ve yeterli delillerin de bulunmadığı görülmektedir. Bu durumda isnat konusu eylemlerden yargılama aşamasında tahliyesine karar verilen başvuruçunun aynı gün temelde aynı eylemlerden hareketle başlatılan yeni bir soruşturma kapsamında yakalanması ve tutuklanmasının kanuni bir dayanağı bulunmamaktadır.

100. Varılan bu sonuç karşısında başvurucunun tutuklamanın hukuki olmadığına yönelik diğer iddialarının ayrıca incelenmesine gerek görülmemiştir.

101. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

102. Bununla birlikte anılan tedbirin olağanüstü dönemlerde temel hak ve özgürlüklerin kullanımının durdurulmasını ve sınırlandırılmasını düzenleyen Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında meşru olup olmadığının incelenmesi gerekir.

(c) Anayasa'nın 15. Maddesi Yönünden

103. Anayasa'nın 15. maddesine göre savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hâllerde temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının kısmen veya tamamen durdurulabilmesi ve bunlar için Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilmesi mümkündür. Ancak Anayasa'nın 15. maddesi, bu hususta kamu otoritelerine sınırsız bir yetki tanımamaktadır. Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen güvencelere aykırı tedbirlerin Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasında sayılan hak ve özgürlüklere dokunmaması, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülüklere aykırı bulunmaması ve durumun gerektirdiği ölçüde olması gerekir. Anayasa Mahkemesince Anayasa'nın 15. maddesine göre yapılacak inceleme bu ölçütlerle sınırlı olacaktır. Anayasa Mahkemesi bu incelemenin usul ve esaslarını ortaya koymuştur (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 192-211, 344).

104. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı savaş, seferberlik, sıkıyönetim ve olağanüstü hâl gibi olağanüstü yönetim usullerinin benimsendiği dönemlerde Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan dokunulması yasaklanan çekirdek haklar arasında değildir. Dolayısıyla bu hak yönünden olağanüstü hâllerde Anayasa'daki güvencelere aykırı tedbirler alınması mümkündür (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 196, 345).

105. Ayrıca anılan hakkın, milletlerarası hukuktan kaynaklanan yükümlülük olarak insan hakları alanında Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden özellikle Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 4. maddesinin (2) numaralı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 15. maddesinin (2) numaralı fıkralarında ve bu Sözleşme'ye ek protokollerde dokunulması yasaklanan çekirdek haklar arasında olmadığı gibi somut olayda başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yapılan söz konusu müdahalenin milletlerarası hukuktan kaynaklanan diğer herhangi bir yükümlülüğe (olağanüstü dönemlerde de korunmaya devam eden bir güvenceye) aykırı olduğu da saptanmamıştır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 199, 200, 346).

106. Bununla birlikte kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı devletin bireylerin özgürlüğüne keyfi olarak müdahale etmemesini güvence altına alan temel bir haktır (*Erdem Gül ve Can Dündar*, B. No: 2015/18567, 25/2/2016, § 62). Kişilerin keyfi olarak hürriyetinden yoksun bırakılmaması, hukukun üstünlüğüyle bağlı olan bütün siyasal sistemlerin merkezinde yer alan en önemli güvenceler arasındadır. Bireylerin özgürlüklerine yönelik müdahalenin keyfi olmaması, olağanüstü yönetim usullerinin benimsendiği dönemlerde de uygulanması gereken temel bir güvencedir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §347).

107. Tutuklama tedbirinin uygulanması suretiyle bireylerin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına keyfi olarak müdahale edilmemesini sağlayacak güvencelerin başında kanunilik unsuru gelmektedir. Kanuni dayanak bulunmadan tutuklama tedbirine başvurulabileceğinin kabulü, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına ilişkin tüm güvencelerin

anlamsız hâle gelmesi sonucunu doğurur. Dolayısıyla -hangi nedenle benimsenmiş olursa olsun- olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı dönemlerde de kanuni dayanağı bulunmayan bir tutuklama *durumun gerektirdiği ölçüde* bir tedbir olarak kabul edilemez. Bu itibarla *olağanüstü hâl* döneminde temel hak ve özgürlüklerin kullanımının durdurulmasını ve sınırlandırılmasını düzenleyen Anayasa'nın 15. maddesinin, başvuru kişinin hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen güvencelere aykırı bu müdahaleyi meşru kılmadığı değerlendirilmiştir.

108. Açıklanan gerekçelerle -Anayasa'nın 15. maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde de- başvuru kişinin Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. Tutukluluğun Makul Süreyi Aştığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

109. Başvuru 2016/30220 sayılı başvurusunda somut olayda tutuklama sebeplerinin mevcut olmadığını, delillerin yazılarından ve sosyal medya paylaşımlarından ibaret olduğunu, bu delillerin karartılmasının mümkün olmadığını zira bunların herkese açık olduğunu, kısıtlama kararı nedeniyle diğer delilleri bilmediğini, bilmediği bir delili karartmasının mümkün olmadığını, kaçma şüphesinin de olmadığını, soruşturmadan haberdar olması üzerine kendiliğinden teslim olmak için geldiği sırada yakalandığını, tutuklama ve tutukluluğun devamı kararlarında kanunda sayılmayan tutuklama nedenlerine dayanıldığını, formül gerekçelerle tutukluluğun devamına karar verildiğini, tutuklama sebeplerinin diğer şüphelilerle birlikte bireyselleştirme yapılmadan değerlendirildiğini, tutuklama ve tutukluluğun devamına ilişkin kararların gerekçesiz olduğunu, tutuklamanın istisnai nitelikte bir tedbir olduğu hususunun dikkate alınmadığını, tutukluluğun devamı kararlarında alternatif tedbirlerin neden yetersiz kalacağını açıklanmadığını belirterek adil yargılanma ile kişi hürriyeti ve güvenliği haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

110. Başvuru 2017/24546 sayılı başvurusunda tutukluluğun makul süreyi aştığını, formül gerekçelerle tutukluluğun devamına karar verildiğini belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

111. Bakanlık görüşünde, bu bölümdeki iddialara ilişkin olarak bir açıklamaya yer verilmemiştir.

b. Değerlendirme

112. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, § 16). Başvuru kişinin bu başlık altındaki şikâyetlerinin tutukluluğun makul süreyi aşmasına ilişkin olduğu değerlendirilmiş ve bu şikâyetler Anayasa'nın 19. maddesinin yedinci fıkrası kapsamında incelenmiştir.

113. Bireysel başvuru yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması gerekir. Temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddialarının öncelikle derece mahkemeleri önünde ileri sürülmesi, bu makamlar tarafından değerlendirilmesi ve bir çözüme kavuşturulması esastır. Bu nedenle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru, iddia edilen hak ihlallerinin derece mahkemelerince düzeltilmemesi hâlinde başvurulabilecek ikincil nitelikte bir kanun yoludur. Bireysel başvuru yolunun ikincil niteliği gereği Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilmek için öncelikle olağan kanun

yollarının tüketilmesi zorunludur (*Ayşe Zıraman ve Cennet Yeşilyurt*, B. No: 2012/403, 26/3/2013, §§ 16, 17).

114. Tutukluluk hâli sona erdikten sonra tutuklamanın hukuki olmadığını veya tutuklama süresinin makul olmadığını iddia eden başvurucunun, devam eden tutukluluk hâliinden farklı olarak iddia edilen ihlalin tespitini ve tazminat ödenmesini sağlayabilecek bir hukuk yolu mevcut ise bu yolu tüketmesi gerekir (*Hamit Kaya*, B. No: 2012/338, 2/7/2013, § 46).

115. 5271 sayılı Kanun'un tazminat isteminin düzenlendiği 141. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilenler ile kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyen kişilerin, maddi ve manevi her türlü zararlarını devletten isteyebileceklerine ilişkin hükümlerin bu hususta bir başvuru mekanizması öngördüğü görülmektedir. Bununla birlikte aynı Kanun'un tazminat isteminin koşullarının düzenlendiği 142. maddesinin (1) numaralı fıkrasında karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabileceği belirtilmektedir.

116. Bu yol bir yandan başvurucunun maruz kaldığı tutukluluk süresinin makul olup olmadığını tespiti, diğer yandan da uğradığı zararın tazmini imkânını sağlamaktadır. Bu nedenle 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesi ile öngörülen hukuk yolu başvurucunun şikâyetleri açısından erişilebilir ve elverişli bir çözüm olanağı ve makul ölçüde bir başarı imkânı sunmaktadır (*Hamit Kaya*, § 48).

117. Başvurucu, hakkındaki mahkûmiyet hükmünün kesinleştiği 22/10/2018 tarihten itibaren 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesine dayanarak süresi içinde tazminat talebinde bulunma imkânına sahiptir. Mahkûmiyet kararının kesinleşmesiyle birlikte tutukluluk sürecine ilişkin olarak sadece tazminat talebinde bulunabileceği dikkate alındığında bu talep yönünden etkin ve erişilebilir bir çözüm imkânı sunan hukuk yolu tüketilmeksizin bireysel başvuruların incelenmesi, bireysel başvuru yolunun ikincilliği ilkesi gereği mümkün değildir (*Hamit Kaya*, § 49). Öte yandan bireysel başvurunun karara bağlandığı tarih itibarıyla başvurucunun anılan tazminat yolunu tüketmesi için 5271 sayılı Kanun'un 142. maddesinde öngörülen dava açma süresi de geçmemiştir.

118. Açıklanan gerekçelerle tutukluluğun makul süreyi aştığı iddiasının yargısal başvuru yolları tüketilmeden bireysel başvuru yapıldığı anlaşıldığından başvurunun bu kısmının *başvuru yollarının tüketilmemiş olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. İfade ve Basın Özgürlüğünün İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

119. Başvurucu, tutuklanmasına dayanak oluşturan delillerin sosyal medyada yaptığı paylaşımlar Meydan gazetesindeki yazılar olduğunu, sosyal medyada yaptığı paylaşımların ve Meydan gazetesindeki köşe yazılarının ifade özgürlüğünün kullanımı niteliğinde olduğunu, bu hususlara dayanılarak tutuklanmasının ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini ileri sürmüştür. Başvurucu 2017/24546 sayılı başvuruda da benzer iddialarda bulunmuştur.

120. Bakanlık görüşünde; ifade ve basın özgürlüğü ile ilgili olarak başvuruya konu davaların derdest olduğu gerekçesiyle başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğunu ileri sürmüştür. Bakanlık ayrıca başvurucunun bu başlık altındaki iddialarının tutuklamanın hukuki olmadığına yönelik olduğunu, bu nedenle ayrı bir değerlendirme yapılmasına gerek olmadığını belirterek bu şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğunu belirtmiştir. Bakanlık; esas bakımından yaptığı değerlendirmede ise ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin kanuni olduğunu, meşru amaca hizmet ettiğini, ölçülü ve demokratik toplumda gerekli olduğunu ifade etmiştir. Bakanlık ayrıca demokratik toplumda gerekli olma açısından başvurucunun eylemlerinin gazetecilik faaliyeti kapsamında olmadığını, FETÖ/PDY'nin karmaşık yapıda olması nedeniyle her türlü meslek mensubunun bu örgüt lehine çalışma yürütebileceğini, örgüt lehine çalıştığı tespitine rağmen bazı meslek mensuplarına sahip oldukları kimlikleri nedeniyle dokunulmamasının suçla mücadeleyi aksatacağını, bu soruşturmanın da bu çerçevede düşünülmesi gerektiğini dile getirmiştir.

121. Başvurucu Bakanlık görüşüne karşı beyanında; yargılamanın devam ediyor olmasından bahisle bu şikâyetin kabul edilemez olduğuna ilişkin değerlendirmenin doğru olmadığını, Anayasa Mahkemesinin *Erdem Gül ve Can Dündar* kararında dava derdest olduğu hâlde ifade ve basın özgürlüğü şikâyetini incelediğinin belirtmiştir. Başvurucu ayrıca bireysel başvuru dilekçesinde dile getirdiklerine ek olarak ifade ve basın özgürlüklerine yapılan müdahalenin kanuni dayanağının olmadığını, yazılarında ve paylaşımlarında şiddeti teşvik edici nitelikte bir ifadenin bulunmadığını, yazılarının ve paylaşımlarının çok daha güçlü bir biçimde koruma altına alınan siyasi nitelikte ifadeler olduğunu ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

122. Anayasa Mahkemesi, tutuklama tedbirinin ifade ve basın özgürlükleri, dernek kurma hürriyeti, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları gibi diğer temel hak ve özgürlükler üzerindeki etkisini incelerken öncelikle tutuklamanın hukuki olup olmadığını ve/veya tutukluluğun makul süreyi aşp aşmadığını değerlendirmekte; daha sonra tutuklamanın hukukiliğine ya da tutukluluğun süresinin makullüğüne ilişkin vardığı sonucu da dikkate alarak diğer temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilip edilmediğini belirlemektedir (*Erdem Gül ve Can Dündar*, §§ 92-100; *Hidayet Karaca* [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, §§ 111-117; *Günay Dağ ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/1631, 17/12/2015, §§ 191-203; *Mehmet Haberal*, B. No: 2012/849, 4/12/2013, §§ 105-116; *Kemal Aktaş ve Selma Irmak*, B. No: 2014/85, 3/1/2014, §§ 61-75; *Faysal Sarıyıldız*, B. No: 2014/9, 3/1/2014, §§ 61-75; *İbrahim Ayhan*, B. No: 2013/9895, 2/1/2014, §§ 60-74; *Gülser Yıldırım*, B. No: 2013/9894, 2/1/2014, §§ 60-74).

123. Somut olayda başvurucunun tutuklanmasının (ilk tutuklama yönünden) hukuki olmadığı iddiası incelendiğinde başvurucunun suç işlemiş olabileceğinden şüphelenilmesi için inandırıcı delillerin bulunduğu ayrıca olayda tutuklama nedenlerinin mevcut olduğu ve tutuklamanın ölçülü olduğunun söylenebileceği sonucuna varılmıştır (bkz. §§ 83-94). Bu kapsamda yapılan değerlendirmeler dikkate alındığında başvurucunun yalnızca ifade özgürlüğü kapsamında kalan eylemleri nedeniyle soruşturmaya maruz kaldığı ve tutuklandığı iddiası yönünden farklı bir sonuca varılmasını gerekli kılan bir durum bulunmamaktadır.

124. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri bağlamında ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

125. Buna göre başvurucunun ifade ve basın özgürlüklerine tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin bu hakka dair Anayasa'da (26. ve 28. maddelerde) yer alan güvencelere

aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Hasan Tahsin GÖKCAN ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ bu görüşe katılmamışlardır.

126. Öte yandan ikinci tutuklama yönünden tartışma konusu olan asıl mesele, ilk tutuklama kararına dayanak gösterilenlerden farklı olguların bulunup bulunmadığı hususu olduğundan bu tutuklama yönünden ifade ve basın özgürlüklerini ihlal edildiği iddiasının ayrıca incelenmesine gerek görülmemiştir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

127. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilk iki cümlesi ile (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

"(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

128. Başvurucu, 100.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

129. Başvuruda, ikinci tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildiğine karar verilmiştir. Başvurucu yargılandığı dava kapsamında tahliye edilmiştir (bkz. § 48). Bu durumda ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

130. Başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya net 25.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

131. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 736,50 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan 3.211,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

A. 1. Soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

2. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın ilk tutuklama yönünden KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

3. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın ikinci tutuklama yönünden KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

4. Tutukluluğun makul süreyi aştığına ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemiş olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

5. Tutuklanma dolayısıyla ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın ilk tutuklama yönünden KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. 1. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ilk tutuklama yönünden İHLAL EDİLMEDİĞİNE Hasan Tahsin GÖKCAN ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ karşıoqları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ikinci tutuklama yönünden İHLAL EDİLDİĞİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüklerinin ilk tutuklama yönünden İHLAL EDİLMEDİĞİNE Hasan Tahsin GÖKCAN ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in karşıoqları ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Başvurucuya net 25.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 736,50 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan 3.211,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin bilgi için İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2017/67) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 29/5/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Başvuranın ilk tutukluluğu hakkında Birinci Bölüm çoğunluğunca, özgürlük ve güvenlik ile ifade özgürlüğü haklarının ihlal edilmediğine oy çokluğuyla karar verilmiştir. Bu karar yönünden çoğunluk görüşünden ayrı oy kullanmama neden olan gerekçelerim aşağıda açıklanmaktadır.

2. İlk olarak, terör örgütüne yardım (TCK m. 220/7, 314) suçlamasını içeren tutuklama kararında başvurucuya ilişkin bir bireyselleştirme yapılmaksızın aynı dosyada tutuklanmaya sevk edilen tüm şüpheliler yönünden toptan bir değerlendirme yapılmış, başvurucunun hangi eylemi, söz veya yazısının kuvvetli suç şüphesine neden olduğu belirtilmemiştir.

3. İkinci olarak başvurana yönelik suçlamanın tümüyle gazete yazıları ve sosyal medya paylaşımlarından ibaret ve bu paylaşımların tamamının da 15 Temmuz 2016 tarihinden öncesine ait olduğuna işaret etmek gerekir. Başvuran, suçlamaya konu FETÖ terör örgütünün bu yasa dışı amaç ve yapısını önceden bilmediğini, kendisinin sol siyasi görüşe mensup olması nedeniyle yazılarında iktidara muhalif fikirleri paylaştığını ancak darbe girişimini onaylamadığını ve anılan tarihten sonraki paylaşımlarında da bunu yansıttığını savunmaktadır.

4. Gerek AYM ve Yargıtay gerekse AİHM kararlarında sıkça tekrarlandığı üzere şiddete çağrı, ayrımcılık veya bireylerin onur ve şerefine saldırı içermediği takdirde kişilerin düşünce açıklamaları anayasal ifade özgürlüğü kapsamındadır. Kişiler bu açıklamaları nedeniyle suçlanamaz. Açıklanan ifadelerin medya mensubuna ait olması durumunda ayrıca basın özgürlüğü devreye girmektedir. Suç oluşturan başka faaliyetlere iştirak bulunmadığı ve yukarıda belirtilen sınırları ihlal etmediği takdirde salt düşünce açıklamalarının ve gazete yazılarının bir suç isnadına konu teşkil etmemesi beklenir. Başka bir anlatımla bir kimsenin ve gazetecinin olaylara bakışı ve yorumlarının birtakım terör örgütlerinin bakış açısıyla örtüşüyor olmasının terör örgütüne yardım suçunun kanıtı olarak sunulması çoğulcu demokratik hukuk düzenlerinde kabul edilebilir ve öngörülebilir değildir. Ancak elbette bir gazetecinin bir örgüt üyesi olarak talimatla ya da ilgili yapının terör örgütü olduğu bilinç ve iradesiyle terör örgütünün bazı faaliyetlerine iştirak edip yardımda bulunması mümkün olabilir. Bu takdirde suçlamanın dayanağı olan delillerin de gösterilmesi gerekir. Dolayısıyla örgütsel bağlantıyla ilgili kanıtlar gösterilmeden veya bir terör örgütünün amacı olan anayasal düzeni yıkmaya yönelik cebir ve şiddet içeren araç fiillerin işlenmesini teşvik içermediği ya da bizatihi suç teşkil etmediği takdirde bir düşünce açıklamasının örgüte yardım olarak itham edilmesi hukuka uygun değildir.

5. Nitekim AİHM daha önce yargı kararlarıyla terör örgütü olduğu yıllar önce tespit edilmiş bir örgütün bildiri ve açıklamalarını yayımladığı için suçlanıp mahkûm edilen dergi editörü, yazı işleri müdürü ve sahiplerinin başvurularıyla ilgili kararlarında; yazılarda şiddet kullanımının, silahlı direniş veya ayaklanmanın teşvik edilmediğinin ve kin güden bir söylem içermediğini belirten gerekçelerle Türkiye aleyhine ihlal kararları vermiştir (diğerleri arasında bkz. *Çapan/Türkiye*, B. No: 7197801, 25.7.2006; *Gözel ve Özer/Türkiye*, B. No: 43453/04, 31098/05, 6.7.2010; *Kanat ve Bozan/Türkiye*, 13799/04, 21.10.2008).

6. Son olarak Türkiye hakkındaki bir başvuruda AIHM, terör örgütü lehine sloganların atıldığı, pankart ve flamaların açıldığı gösteri yürüyüşüne katılanların terör örgütüne yardım suçundan mahkûm edilmeleri nedeniyle ihlal kararı vermiştir. Kararda; başvuranlara yapılan uygulama karşısında TCK'nın 220/7. maddede yer alan 'örgüte bilerek ve isteyerek yardım' ögesinin, anayasal gösteri yürüyüşü hakkının ihlal edilmemesini sağlayacak bir güvence oluşturmadığı, anılan kanun hükmünün bu şekilde keyfi uygulamalara açık ve bu nedenle de öngörülebilir olmaması nedeniyle toplanma özgürlüğüne yapılan müdahalenin 'yasallık' niteliğinden yoksun olduğunu ifade etmiştir (*AIHM Bakır vd./Türkiye, B. No: 46713/10, 10/7/2018; aynı yönde İmret/Türkiye, (No 2) B. No: 57316/10, 10.7.2018*). Bu kararlardan da görüleceği üzere bizatihi bir suç oluşturmadığı veya bir terör örgütünün talimatıyla hareket edildiğini gösterir deliller sunulmadığı takdirde anayasal bir hakkı kapsayan etkinliğin terör örgütüne yardım olarak nitelendirilmesinin ve bir suçlamaya dayanak olarak gösterilmesinin hukuki bir temeli bulunmamaktadır.

7. Diğer taraftan AYM tarafından daha önce belirtildiği üzere, bireylerin özgürlüğüne yapılan müdahalenin keyfi olmamasını güvence altına alan özgürlük ve güvenlik hakkına ilişkin anayasal koruma, olağanüstü yönetim usullerinin yürürlükte olduğu dönemlerde de geçerlidir (Aydın Yavuz ve diğ. par. 47). Başka deyişle olağanüstü yönetim usulü uygulanan dönemde de suç işlendiğine ilişkin olarak bir delil bulunmadan kişilerin tutuklanmaları, Anayasa'nın 15. maddesi anlamında 'durumun gerektirdiği ölçüde' bir tedbir olarak değerlendirilemez. Bu bağlamda başvuran hakkındaki tutuklama kararı ile itirazın reddine ilişkin kararda, yükletilen suça yönelik kuvvetli belirti bulunduğu ile ilgili ve yeterli gerekçe yer almaması karşısında tutuklamanın hukuki olmadığı değerlendirilmektedir.

8. Açıklanan nedenlerle ilk tutuklama kararı yönünden başvuranın özgürlük ve güvenlik hakkının ve ayrıca hukuki olmayan tutuklama dolayısıyla ifade özgürlüğünün ihlal edildiği düşüncesindeyim.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Başvurucu, diğer ihlal iddiaları yanında, kendisine uygulanan tutuklama tedbirinin hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur. Çoğunluk kararında ilk tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasına ilişkin olarak başvuru kabul edilebilir bulunduktan sonra, başvurunun Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ile güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine karar verilmiştir. Bu karara katılmamaktayım. İkinci tutuklama kararında ise Mahkememiz çoğunluğu aynı eylemlerden hareketle başlatılan yeni bir soruşturma kapsamında gerçekleştirilen tutuklamanın kanuni dayanağı bulunmadığına hükmetmiştir. İkinci tutuklama kararındaki ihlal sonucuna ise katılmaktayım.

2. Meydan Gazetesi yazarlığı yapmış olan başvurunun da aralarında bulunduğu otuzbeş kişi hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olarak 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında soruşturma başlatılmıştır ve bu kapsamda başvuru İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 3.9.2016 tarihli kararıyla "örgüte bilerek isteyerek yardım etme" suçundan tutuklanmıştır.

3. İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin tutuklama gerekçesi şöyledir: "... *ATİLLA TAŞ'ın üzerlerine atılı Örgüte Bilerek İsteyerek Yardım Etme suçundan şüphelilerin savunması ve soruşturma evrakı kapsamına göre şüphelilere yüklenen Örgüte Bilerek İsteyerek Yardım Etme suçunun işlendiği hususunda kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması, suçun niteliği, delil durumu, delillerin tam olarak toplanmamış olması ve suç için kanunda öngörülen cezanın alt ve üst sınırlarına göre tutuklama tedbirinin verilmesi beklenen ceza ile ölçülü olması, bu aşamada adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı dikkate alınarak, şüphelilerin üzerlerine atılı suçtan CMK'nun 100. ve devamı maddeleri gereğince ayrı ayrı tutuklanmalarına ... [karar verildi.]*" (§ 23).

4. Aradan belli süre geçtikten sonra Cumhuriyet savcısı 31/3/2017 tarihinde başvurunun da aralarında olduğu bazı sanıkların tahliyesine karar verilmesini talep etmiş ve bunun üzerine İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi başvuru ve bazı sanıkların tahliyesine karar vermiştir. Ancak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca tahliye kararından birkaç saat sonra başvuru hakkında yeni bir soruşturma başlatılmış ve bu soruşturma kapsamında 13.04.2017 tarihinde başvurunun İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğince Anayasal düzeni ve Hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanmasına karar verilmiştir. Bu tutuklamada da ağırlıklı biçimde önceki soruşturmaya konu olan olay ve olgulara dayanılmıştır (bkz.: § 40).

5. Çoğunluk kararında ilk tutuklama kararı ile ilgili "tutuklamanın hukuki olmadığına ilişkin iddia" başlığı altında yapılan değerlendirmede dosyadaki her bir delil ayrı ayrı ele alınıp değerlendirilmemiş, bunlar hep birlikte ele alınarak şu şekilde bir değerlendirmeyle bunların suçun işlendiğine dair kuvvetli bir belirti olarak değerlendirilmelerinin temelsiz ve keyfi olmadığına hükmedilmiştir:

"Esasında tutuklamaya dayanak olan deliller başvurunun gazete yazılarından ve sosyal medya paylaşımlarından oluşan ifadeleridir. Kamu makamlarının

FETÖ/PDY'ye yönelik olarak bu yapılanmanın hem kamudaki hem de sivil alandaki etkinliğini önlemeye yönelik tedbirler aldıkları dönemde başvurucunun sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımların ve daha sonra FETÖ/PDY ile bağlantılı olması dolayısıyla kapatılan Meydan gazetesindeki yazılarının bir kısmının bu yapılanmayı övücü, bu yapılanmanın faaliyetlerini meşru göstermeyi ve yapılanmaya yönelik yürütülen soruşturmaları sonuçsuz bırakmayı hedefleyici nitelikte görülmesinin ve bu hususların başvurucu ile FETÖ/PDY arasındaki ilişkiyi ortaya koyan bir olgu olarak değerlendirilmesinin keyfi olduğu söylenemeyecektir. Öte yandan başvurucunun yazıları ve paylaşımlarıyla ortaya koyduğu bu tutumunu darbe teşebbüsüne kadar devam ettirmesi de dikkate alındığında soruşturma mercilerinin bu yazı ve paylaşımları suçun işlendiğine dair kuvvetli bir belirti olarak değerlendirmeleri temelsiz ve keyfi bir yaklaşım olarak görülmemiştir” (§ 88).

6. Çoğunluk kararındaki yonteme yani dosyadaki tüm delillerin bir bütün olarak değerlendirilerek buradan hareketle bu yazı ve paylaşımların soruşturma mercileri tarafından suçun işlendiğine dair kuvvetli bir belirti olarak kabul edilmesine katılmamaktayım. Anayasa Mahkemesi tutuklamanın hukukiliği başlığı altında başvurucunun durumunu değerlendirirken tutuklamaya esas alınan tüm olay ve olguları ayrı ayrı değerlendirerek sonuca ulaşmalıdır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadı da bu yöndedir (Bkz.: Şahin Alpay [GK], B. No: 2016/16092, 11.01.2018, §§ 94-100; Mehmet Hasan Altan (2) [GK], B. No: 2016/23672, 11.01.2018, §§ 132-147; Selahattin Demirtaş [GK], B. No: 2016/25189, 21.12.2017, §§ 145-156; Gülser Yıldırım (2) [GK], B. No: 2016/40170, 16.11.2017, §§ 134-141).

7. Bunun yanında esasa ilişkin boyutuyla çoğunluk kararına başvurucu hakkında dosyada sunulan yazı ve paylaşımların suçun işlendiğine dair kuvvetli bir belirti olarak kabulünün mümkün olmadığı kanaatinde olduğum için katılmamaktayım. Bu bağlamda tutuklamanın hukukiliği konusu hükme bağlanırken dosyada yer verilen ve başvurucunun 14.02.2011 tarihinden 28.05.2016 tarihine kadar olan farklı zamanlardaki sosyal medya paylaşımları ile 668 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan Meydan gazetesinde 27.05.2015 tarihinden 15.06.2016 tarihine kadar farklı zamanlarda yayınlanan 21 köşe yazısının her birinin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyim.

8. Dosyada yer verilen bahse konu sosyal medya paylaşımları ile köşe yazılarının muhalif nitelikte oldukları, çok sert ve ağır eleştiri niteliği taşıdıkları kolaylıkla fark edilmektedir. Ancak iki adet sosyal medya paylaşımı hariç dosyada yer verilen delillerin hiçbirisinin ceza hukuk bağlamında suç olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Başvurucunun bahse konu sosyal medya paylaşımları ve köşe yazıları FETÖ / PDY'nin amaçları ile örtüşen eleştirileri içermektedir. Ancak bunlardan dolayı başvurucunun sorumlu tutulabilmesi için bunlarda bir suç unsurunun ya da terör örgütü ile birlikte bu suçu işleme konusundaki bir iştirak iradesinin veya şiddet ve terörü teşvik edici bir yönünün açıkça ortaya konulması gerekmektedir. Oysa bu husus Sulh Ceza Hakimliğinin tutuklama kararında ortaya konulamamıştır. Bunun gibi Mahkememiz çoğunluk kararında da başvurucunun dosyadaki sosyal medya paylaşımları ve yazdığı köşe yazılarının suç unsuru niteliğinde olduğu ve dolayısıyla suç işlenmesi konusunda kuvvetli bir belirti olduğu ortaya konulmadığı için çoğunluk kararına bu yönü ile katılmamaktayım. Dosyada sunulan delillerden hareketle suçun işlendiğine dair kuvvetli bir belirti ortaya konulmadığı için meşru amaç ve ölçülülük

gibi tutuklamanın hukukiliği konusunda daha sonraki aşamalara ilişkin bir değerlendirme yapılmasına gerek olmadığı kanaatindeyim.

9. Bununla birlikte kanaatimce başvurucunun iki sosyal medya paylaşımı ile ilgili daha farklı bir değerlendirme yapılması gerekir. Başvurucu kendi twitter hesabından 15.2.2011 tarihinde "*O kadar isterdimki bir darbe olsun*" ve 28.2.2011 tarihinde "*Ordu Göreve*" şeklinde iki tweet paylaşmıştır. Bu iki tweet paylaşımının içeriği itibariyle suç işlendiği noktasında dikkate alınmamasının mümkün olmadığını söylenemeyeceğini ifade etmek gerekir. Zira meşru bir hükümeti hukuk dışı yollarla ve zor kullanarak devirmeyi amaçlayan bir sosyal medya paylaşımı hiçbir zaman ifade hürriyetinin korumasından faydalanamaz. Bu nedenle bu iki tweet paylaşımının ceza kovuşturmasına tabi tutulması durumunda bu mesajların bunları paylaşan kişiye uygulanacak olan tutuklama tedbirindeki suç işlendiğine dair kuvvetli bir belirtiye dayanak olarak gösterilmesi mümkündür.

10. Ancak başvurucu bu mesajları Kasım 2011 yılında paylaştıktan sonra Savcılık tarafından bu mesajlar başvurucunun diğer sosyal medya paylaşımları ve gazetede yazdığı köşe yazıları ile birlikte Eylül 2016'da soruşturmaya konu edilmiştir. Oysa bu kadar açık biçimdeki bu tür suç iddialarının savcılıklar tarafından soruşturmaya hemen konu edilmeleri gerekirdi. Nitekim bu mesajlar birer tweet paylaşımı olarak o tarihten beri aleniydi ve pekala savcılıklarca bu kişi hakkında ceza soruşturması başlatılabilirdi. Kaldı ki dosyada Şubat 2011 – Eylül 2016 tarihleri arasında başvurucuya ulaşılmadığına veya başvurucunun yurt dışında bulunduğuna dair bir bilgiye de yer verilmemiştir. Ancak bu yapılmayıp başvurucu bu paylaşımlarının üzerinden beş yıldan fazla bir zaman geçtikten sonra tutuklanmıştır. Yukarıda da ifade edildiği üzere, başvurucu hakkında dosyada yer verilen diğer delillerin tamamı ifade hürriyeti kapsamında kabul edildiğine göre 2011 yılında yaptığı ve suç unsuru taşıdığı noktasında dikkate alınabilecek olan iki paylaşım nedeniyle başvurucunun 2016 yılında tutuklanmış olması bu nedenle ölçülü bir tedbir olarak kabul edilemez.

11. Yukarıda sıralanan nedenlerle başvurucu hakkında uygulanan ilk tutuklama tedbirinin Anayasanın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen kişi hürriyeti ve güvenliği güvenceleri ile bağdaşmadığı kanaatiyle Mahkememiz çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

12. Başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin olağanüstü halin uygulanmakta olduğu bir dönemde devreye sokulduğu dikkate alındığında, bu tedbirin aynı zamanda Anayasa'nın 15. maddesi ile uyumlu olup olmadığını da değerlendirmek gerekir. Başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin olağanüstü hallerde temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının kısmen veya tamamen durdurulması ya da bunlar için Anayasa'da öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilmesine imkan sağlayan Anayasa'nın bu hükmü yönüyle değerlendirildiğinde, bu hükmün olağanüstü dönemlerde dahi Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasındaki güvencelere daha fazla müdahaleyi mümkün hale getirmediğini ve bu yönüyle de Anayasa'nın 15. maddesinin başvurucu hakkında bahse konu tedbiri meşru kılmadığını belirtmek gerekir (Benzer yönde bkz. Mehmet Hasan Altan (2) [GK], B. No: 2016/23672, 11.1.2018, §§ 152-158; (*Şahin Alpay* [GK], B. No: 2016/16092, 11.1.2018, §§ 105-110).

13. Benzer şekilde uygulanan tutuklama tedbiri ile başvurucunun ifade ve basın hürriyeti ihlal edildiği için bu özgürlüklere yapılan müdahale de Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında değerlendirilmelidir. Kanaatimizce Anayasa'nın 15. maddesi somut dosyada başvurucunun ifade ve basın hürriyetine de bu nedenle daha fazla müdahaleyi meşru kılmamaktadır (Benzer yönde bkz. *Mehmet Hasan Altan (2)* §§ 238-242; *Şahin Alpay*, §§ 143-147).

Başvuru Numarası : 2016/30220
Karar Tarihi : 29/5/2019

14. Sonuç olarak ilk tutuklama kararı yönünden başvuruçunun kişi hürriyeti ve güvenliği başlıklı Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasındaki güvenceler ile birlikte 26. ve 28. maddelerdeki ifade ve basın hürriyetinin ihlal edildiği kanaatindeyim.

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ